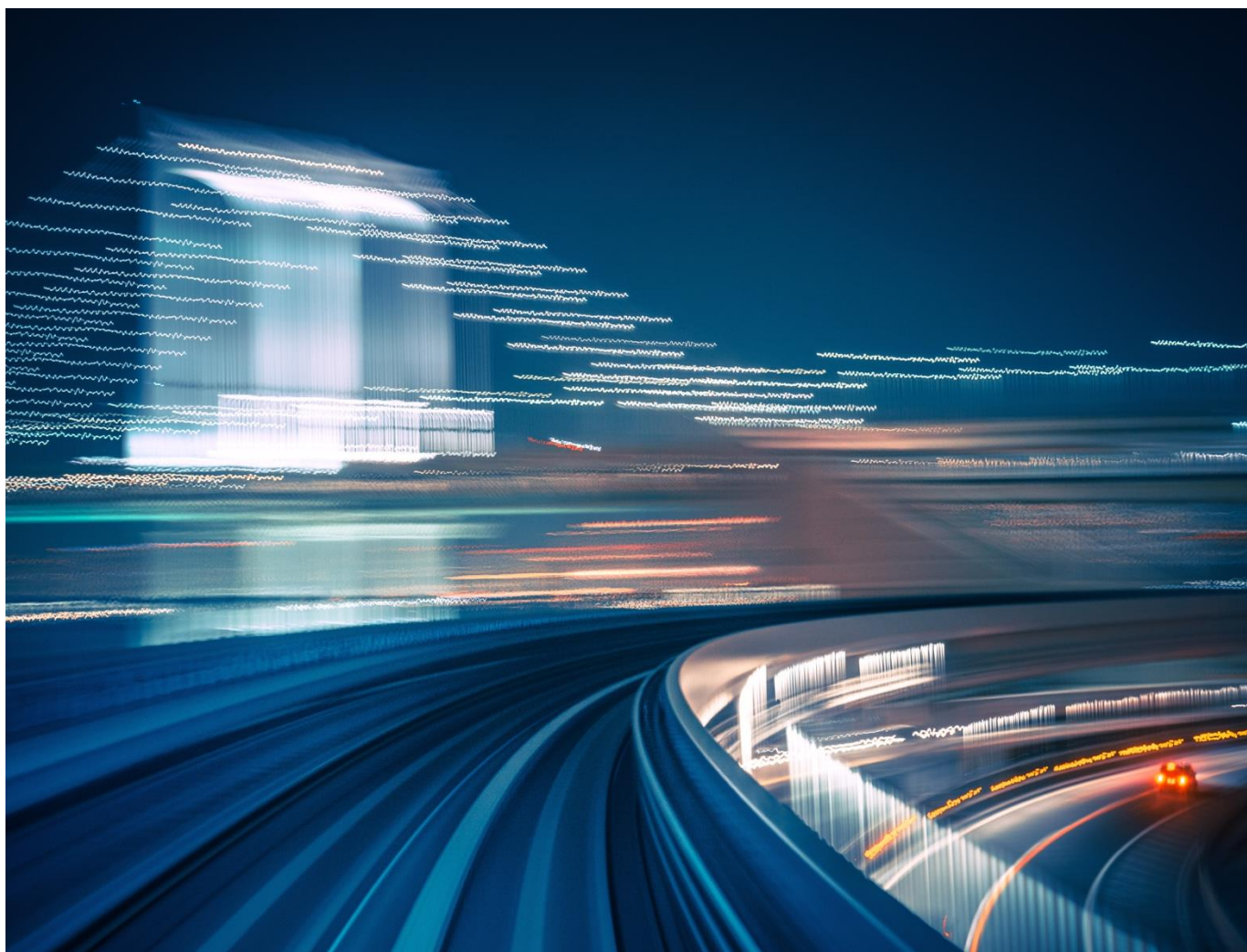

sescom

Jednostkowe sprawozdanie finansowe za okres od 01 października 2017 r do 30 września 2018 r

sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej
w kształcie zatwierdzonym przez Unię Europejską

SPIS TREŚCI

1.	Roczne jednostkowe sprawozdanie finansowe spółki SESCOM SA za okres 12 miesięcy zakończony dnia 30 września 2018 sporządzone według międzynarodowych standardów sprawozdawczości finansowej	7
1.1.	Sprawozdanie z całkowitych dochodów	7
1.2.	Sprawozdanie z sytuacji finansowej sporządzone na dzień 30 września 2018 roku	8
1.3.	Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	10
1.4.	Sprawozdanie z przepływów pieniężnych (metoda pośrednia)	11
2.	Noty objaśniające do sprawozdania finansowego sporządzonego na dzień 30 września 2018 roku	13
2.1.	Informacje ogólne	13
2.2.	Informacje o Grupie Kapitałowej	14
2.3.	Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdawcza	15
2.4.	Platforma zastosowanych międzynarodowych standardów sprawozdawczości finansowej	15
2.4.1.	Oświadczenie o zgodności	15
2.4.2.	Status Standardów i interpretacji w UE	16
2.5.	Dobrowolna zmiana zasad rachunkowości	17
3.	Informacja dodatkowa - stosowane zasady rachunkowości	18
3.1.	Rzeczowe aktywa trwałe	18
3.2.	Nieruchomości inwestycyjne	19
3.3.	Aktywa przeznaczone do zbycia	19
3.4.	Aktywa niematerialne	20
3.4.1.	Nabyte aktywa niematerialne	20
3.4.2.	Wytworzone we własnym zakresie aktywa niematerialne - koszty prac badawczych i rozwojowych	20
3.4.3.	Utrata wartości rzeczowych aktywów trwałych niematerialnych oprócz wartości firmy	20
3.5.	Wartość firmy	21
3.6.	Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	21
3.7.	Udziały we wspólnych przedsięwzięciach	22
3.8.	Leasing	23
3.8.1.	Spółka jako leasingodawca	23
3.8.2.	Spółka jako leasingobiorca	23

3.9.	Zapasy	23
3.10.	Waluty obce	24
3.11.	Koszty finansowania zewnętrznego	24
3.12.	Dotacje rządowe i z innego źródła (fundusze UE)	24
3.13.	Koszty świadczeń pracowniczych	24
3.14.	Aktywa finansowe	25
3.14.1.	Metoda efektywnej stopy procentowej	25
3.14.2.	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik (WGPW)	25
3.14.3.	Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności (UTW)	25
3.14.4.	Aktywa finansowane dostępne do sprzedaży (DDS)	26
3.14.5.	Pożyczki i należności	26
3.14.6.	Utrata wartości aktywów finansowych	26
3.14.7.	Usunięcie aktywów finansowych z bilansu	27
3.15.	Rezerwy	28
3.16.	Umowy rodzące obciążenia	28
3.17.	Restrukturyzacja	28
3.18.	Gwarancje	28
3.19.	Instrumenty finansowe	28
3.20.	Zobowiązania finansowe i instrumenty kapitałowe	29
3.20.1.	Klasyfikacja: instrumenty dłużne lub kapitałowe	29
3.20.2.	Instrumenty kapitałowe	29
3.20.3.	Instrumenty złożone	29
3.20.4.	Zobowiązania finansowe	29
3.21.	Ujmowanie przychodów	31
3.21.1.	Sprzedaż towarów	31
3.21.2.	Świadczenie usług	31
3.21.3.	Przychody z tytułu odsetek i dywidend	31
3.22.	Umowy o usługę długoterminową	31
3.23.	Opodatkowanie	32
3.23.1.	Podatek bieżący	32
3.23.2.	Podatek odroczony	32
3.23.3.	Podatek bieżący i odroczony za bieżący okres	33

3.23.4.	Pochodne instrumenty finansowe	33
3.24.	Budowane instrumenty pochodne	33
3.25.	Rachunkowość zabezpieczeń	33
3.26.	Połączenia jednostek gospodarczych	33
3.27.	Zasady konsolidacji	35
3.28.	Inwentaryzacja	35
3.29	Segmenty operacyjne	35
4.	Informacja dodatkowa - istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach	36
4.1.	Profesjonalny osąd w rachunkowości	36
4.1.1.	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	36
4.1.2.	Kalkulacja zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych	36
4.2.	Niepewność szacunków	36
4.2.1.	Utrata wartości firmy	36
4.2.2.	Okresy użytkowania ekonomicznego rzeczowych aktywów trwałych	36
4.2.3.	Odpis aktualizujący wartości należności	37
4.2.4.	Odpis aktualizujący wartości zapasów	37
	Informacja dodatkowa - noty	38
5.	Przychody	38
5.1.	Informacje geograficzne	38
6.	Segmenty operacyjne	38
7.	Koszty działalności operacyjnej	39
8.	Koszty świadczeń pracowniczych	39
9.	Pozostałe przychody i koszty operacyjne	40
9.1.	Pozostałe przychody operacyjne	40
9.2.	Pozostałe koszty operacyjne	40
10.	Przychody finansowe	41
11.	Koszty finansowe	41
12.	Podatek dochodowy dotyczący działalności kontynuowanej	42
12.1.	Uzgodnienie wyniku podatkowego do wyniku księgowego	42
12.2.	Saldo podatku odroczonego	45
13.	Działalność zaniechana	47
14.	Aktywa przeznaczone do zbycia	47

15.	Rzeczowe aktywa trwałe	47
15.1.	Amortyzacja środków trwałych	48
15.2.	Aktywa oddane w zastaw jako zabezpieczenie	48
16.	Wartość firmy	48
17.	Pozostałe aktywa niematerialne	49
18.	Jednostki zależne	51
19.	Inwestycja w jednostkach stowarzyszonych	52
20.	Pozostałe aktywa finansowe	53
21.	Pozostałe aktywa	54
22.	Zapasy	55
23.	Należności z tytułu dostaw i usług i pozostałe należności	56
23.1.	Należności z tytułu dostaw i usług	56
24.	Umowy długoterminowe	57
25.	Kapitał akcyjny	57
25.1.	Kapitał akcyjny wg stanu na dzień bilansowy	58
25.2.	Kapitał z aktualizacji wyceny	59
25.3.	Kapitał rezerwowy	59
25.4.	Kapitał zapasowy	59
25.5.	Zyski zatrzymane	60
26.	Zobowiązania, kredyty, pożyczki otrzymane i inne źródła finansowania	60
27.	Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	61
27.1.	Ogólne warunki leasingu	61
27.2.	Zobowiązania z tytułu leasingu	61
28.	Instrumenty finansowe	62
28.1.	Zarządzanie ryzykiem kapitałowym	62
28.2.	Cele zarządzania ryzykiem finansowym	62
28.3.	Ryzyko rynkowe	62
28.4.	Zarządzanie ryzykiem stóp procentowych	62
28.4.1.	Wrażliwość na wahania stóp procentowych	62
28.5.	Zarządzanie ryzykiem kredytowym	63
28.6.	Zarządzanie ryzykiem płynności	63
28.7.	Zarządzanie ryzykiem kursowym i walutowym	64

28.8.	Szacowanie wartości godziwej	65
29.	Transakcje ze stronami powiązanymi	67
29.1.	Transakcje handlowe	67
29.2.	Pożyczki otrzymane od jednostek powiązanych	70
29.3.	Pożyczki udzielone jednostkom powiązanym	70
29.4.	Wynagrodzenia członków naczelnego kierownictwa	70
29.5.	Pożyczki i podobne świadczenia udzielone osobom wchodzącym w skład organów zarządzających, nadzorujących	70
30.	Połączenie Spółek handlowych	70
31.	Zbycie działalności	71
32.	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	71
33.	Zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe	71
33.1.	Zobowiązania warunkowe	71
33.2.	Aktywa warunkowe	72
34.	Istotne zdarzenia okresu sprawozdawczego	73
35.	Wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych	73
36.	Kursy walutowe	73
37.	Umowy zawarte przez Spółkę nieuwzględnione w Bilansie	73
38.	Informacje o znaczących zdarzeniach dotyczących lat ubiegłych ujętych w sprawozdaniu finansowym roku obrotowego	73
39.	Informacje o znaczących zdarzeniach, jakie nastąpiły po dniu bilansowym, a nie uwzględnionych w sprawozdaniu finansowym	74
40.	Zdarzenia po dniu bilansowym	74

1. Roczne jednostkowe sprawozdanie finansowe spółki SESCOM SA za okres 12 miesięcy zakończony dnia 30 września 2018 sporządzone według międzynarodowych standardów sprawozdawczości finansowej

1.1. Sprawozdanie z całkowitych dochodów

	Nota	Okres zakończony 30.09.2018	Okres zakończony 30.09.2017
Działalność kontynuowana			
Przychody ze sprzedaży	5	104 769 454	77 239 462
Koszt własny sprzedaży	7	82 304 845	61 489 686
Zysk (strata) brutto na sprzedaży		22 464 609	15 749 776
Koszty sprzedaży	7	3 957 004	3 628 633
Koszty zarządu	7	10 585 154	7 227 376
Pozostałe przychody operacyjne	9	445 133	519 464
Pozostałe koszty operacyjne	9	392 665	190 546
Zysk (strata) na działalności operacyjnej		7 974 919	5 222 686
Przychody finansowe	10	33 545	22 479
Koszty finansowe	11	389 649	399 404
Zysk (strata) przed opodatkowaniem		7 618 814	4 845 760
Podatek dochodowy	12	1 216 649	928 926
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej		6 402 165	3 916 834
Działalność zaniechana			
Zysk (strata) netto z działalności zaniechanej			
Zysk (strata) netto		6 402 165	3 916 834
Inne całkowite dochody			
Zyski/(Straty) aktuarialne			
Podatek dochodowy dotyczący innych całkowitych dochodów			
Inne całkowite dochody (netto)			
Całkowite dochody ogółem		6 402 165	3 916 834
Zysk netto przypadający:			
Akcjonariuszom jednostki dominującej		6 402 165	3 916 834
Udziałom niesprawującym kontroli			
Zysk (strata) na jedną akcję			
(w zł/gr na jedną akcję)			
Z działalności kontynuowanej i zaniechanej:			
Zwykły		3,05	1,87
Z działalności kontynuowanej :			
Zwykły		3,05	1,87

1.2. Sprawozdanie z sytuacji finansowej sporządzone na dzień 30 września 2018 roku

AKTYWA	Nota	Stan na	Stan na
		30.09.2018	30.09.2017
AKTYWA TRWAŁE			
Rzeczowe aktywa trwałe	15	2 208 078	1 687 984
Nieruchomości inwestycyjne			
Wartość firmy	16	8 508 326	8 508 326
Pozostałe aktywa niematerialne	17	1 126 426	415 088
Inwestycje w jednostkach zależnych	18	1 275 551	1 265 474
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	18	29 342	29 342
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	12	249 460	545 587
Pozostałe aktywa finansowe	20	-	114 582
Pozostałe aktywa	21	503 588	784 562
Aktywa trwałe razem		13 900 772	13 350 946
AKTYWA OBROTOWE			
Zapasy	22	3 106 722	2 090 287
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	23	25 367 285	17 593 572
Należności z tytułu leasingu finansowego		-	-
Należności z tytułu zaliczek na środki trwałe	23	150 000	985 807
Należności z tytułu zaliczek na dostawy towarów	23	241 371	317 736
Należności z tytułu kontraktów długoterminowych		-	-
Bieżące aktywa podatkowe			
Pozostałe aktywa finansowe	20	1 025 353	650 364
Pozostałe aktywa	21	2 421 417	1 994 461
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	36	4 503 720	2 486 287
		36 815 868	26 118 514
Aktywa klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży			
Aktywa obrotowe razem		36 815 868	26 118 514
AKTYWA RAZEM		50 716 640	39 469 460

PASYWA	Nota	Stan na 30.09.2018	Stan na 30.09.2017
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA			
Wyemitowany kapitał akcyjny	25	2 100 000	2 100 000
Inne skumulowane całkowite dochody		-	-
Kapitał zapasowy	25	4 005 160	4 005 160
Kapitał rezerwowy	25	305 605	305 605
Zyski zatrzymane	25	24 146 243	17 744 078
		30 557 008	24 154 843
Kwoty ujęte bezpośrednio w kapitale, związane z aktywami klasyfikowanymi jako przeznaczone do sprzedaży		-	-
Kapitały przypadające akcjonariuszom jednostki dominującej		30 557 008	24 154 843
Kapitały przypadające udziałom niedającym kontroli		-	-
Razem kapitał własny		30 557 008	24 154 843
Zobowiązania długoterminowe			
Długoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	26	320 840	962 504
Pozostałe zobowiązania finansowe	29	1 060 035	831 500
Rezerwa na podatek odroczony	12	8 892	279 285
Rezerwy długoterminowe		-	-
Przychody przyszłych okresów	31	-	-
Pozostałe zobowiązania	28	-	-
Zobowiązania długoterminowe razem		1 389 767	2 073 289
Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	27	16 679 352	11 307 666
Pozostałe zobowiązania finansowe	28	936 434	600 764
Krótkoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	26	641 664	641 850
Bieżące zobowiązania podatkowe	27	-	-
Rezerwy krótkoterminowe		-	-
Przychody przyszłych okresów	31	-	-
Pozostałe zobowiązania			
		18 257 450	12 550 280
Zobowiązania związane z aktywami trwałymi zaklasyfikowanymi jako przeznaczone do sprzedaży		-	-
Rozliczenia międzyokresowe bierne	27	512 414	691 048
Zobowiązania krótkoterminowe razem		18 769 865	13 241 328
Zobowiązania razem		20 159 631	15 314 616
PASYWA RAZEM			
		50 716 640	39 469 459

1.3. Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

	Nota	Kapitał podstawowy PLN	Nadwyżka ze sprzedaży akcji PLN	Kapitał rezerwowy ogółem PLN	Zyski zatrzymane z lat ubiegłych PLN	Zysk/strata netto roku PLN	RAZEM PLN
Stan na 30 września 2016 roku	24	2 100 000	4 005 160	305 605	9 885 887	3 941 358	20 238 009
Zysk netto za rok obrotowy						3 916 834	3 916 834
Emisja akcji							-
Umorzenie akcji							-
Emisja akcji powyżej wartości nominalnej							-
Przeniesienie wyniku z lat ubiegłych					3 941 358	(3 941 358)	-
Stan na 30 września 2017 roku	24	2 100 000	4 005 160	305 605	13 827 245	3 916 834	24 154 843
Zysk netto za rok obrotowy						6 402 165	6 402 165
Emisja akcji							-
Umorzenie akcji							-
Emisja akcji powyżej wartości nominalnej							-
Przeniesienie wyniku z lat ubiegłych					3 916 834	(3 916 834)	-
Stan na 30 września 2018 roku	24	2 100 000	4 005 160	305 605	17 744 079	6 402 165	30 557 008

1.4. Sprawozdanie z przepływów pieniężnych (metoda pośrednia)

	Nota	Okres zakończony 30.09.2018	Okres zakończony 30.09.2017
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej			
Zysk przed opodatkowaniem		7 618 814	4 845 760
Korekty:			
Amortyzacja i umorzenie aktywów trwałych	7	1 632 746	1 525 945
(Zysk) strata na działalności inwestycyjnej, w tym na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych		(56 709)	(10 843)
(Zysk) strata z tytułu różnic kursowych		-	-
Udział w (zyskach) stratach jednostek stowarzyszonych		-	-
Odpis ujemnej wartości firmy		-	-
Koszty finansowe ujęte w wyniku		170 613	218 528
Otrzymane dywidendy		-	-
		1 746 650	1 733 630
Zmiany w kapitale obrotowym:			
(Zwiększenie) / zmniejszenie salda należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności	23	(7 847 347)	(5 138 634)
(Zwiększenie) / zmniejszenie stanu zapasów	22	(1 016 435)	696 196
(Zwiększenie) / zmniejszenie pozostałych aktywów		(145 982)	(808 708)
Zwiększenie / (Zmniejszenie) salda zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań		4 617 992	2 564 963
Zwiększenie / (zmniejszenie) rezerw		-	-
Zwiększenie / (zmniejszenie) przychodów przyszłych okresów		(204 529)	(309 266)
Środki pieniężne wygenerowane na działalności operacyjnej		4 769 161	3 583 941
Podatek dochodowy zapłacony		515 476	681 696
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		4 253 685	2 902 245
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej			
Płatności za rzeczowe aktywa trwałe, wartości niematerialne		(492 629)	(127 895)
Płatności za aktywa finansowe		(600 922)	(1 077 476)
Przychody ze zbycia aktywów trwałych oraz aktywów niematerialnych		62 600	16 929
Przychody ze zbycia aktywów finansowych		384 593	721 964
Odsetki otrzymane		3 581	4 640
Środki pieniężne netto (wydane) / wygenerowane w związku z działalnością inwestycyjną		(642 777)	(461 838)
Przepływy pieniężne z działalności finansowej			
Wpływ z emisji akcji		-	-
Nabycie akcji własnych		-	-
Wpływy z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych		-	-
Wykup dłużnych papierów wartościowych		-	-
Wpływ dotacji		25 896	137 749
Wpływy z tytułu zaciągnięcia kredytów i pożyczek		-	-

Sescom Spółka Akcyjna
Jednostkowe sprawozdanie finansowe za okres 01.10.2017- 30.09.2018
sporządzone według MSSF

Spłaty kredytów i pożyczek	26	(641 652)	(1 751 331)
Spłata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	29	(806 204)	(569 321)
Odsetki zapłacone		(171 515)	(223 168)
Prowizje zapłacone		-	-
Środki pieniężne netto wykorzystane w działalności finansowej		(1 593 475)	(2 406 071)
Zwiększenie netto środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		2 017 433	34 336
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu		2 486 287	2 451 951
Wpływ zmian kursów walut na saldo środków pieniężnych w walutach obcych		-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu		4 503 720	2 486 287

2. Noty objaśniające do sprawozdania finansowego sporządzonego na dzień 30 września 2018 roku

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Spółki w dniu 30.01.2019 roku. Akcjonariusze lub inne osoby nie mają prawa do wprowadzania zmian po dniu jego publikacji.

2.1. Informacje ogólne

Spółka SESCOM została utworzona na podstawie Aktu założycielskiego w dniu 14 sierpnia 2008 roku przed notariuszem w Gdańsku Tomaszem Binkowskim. (Rep. A nr 18518/2008).

Siedzibą jednostki dominującej jest Polska. Aktualnie spółka jest zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym w Sądzie rejonowym w Gdańsk - Północ w Gdańsku, VII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000314588.

Przeważającym przedmiotem działalności Spółki SESCOM jest naprawa i konserwacja maszyn - PKD 33.12 Z. Spółka SESCOM specjalizuje się w zarządzaniu serwisem technicznym oraz świadczeniu usług serwisu klimatyzacji, wentylacji, ogrzewania (HVAC), serwisu infrastruktury informatycznej i telekomunikacyjnej oraz elektrycznego i budowlanego.

Na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego, skład organów zarządczych i nadzorujących jednostki dominującej jest następujący:

Zarząd:

Sławomir Halbryt	-	Prezes Zarządu
Adam Kabat	-	Członek Zarządu
Sławomir Kądziela	-	Członek Zarządu
Magdalena Budnik	-	Członek Zarządu

Rada Nadzorcza:

Krzysztof Pietkun	-	Przewodniczący Rady Nadzorczej
Tomasz Matczuk	-	Członek Rady Nadzorczej
Adam Protasiuk	-	Członek Rady Nadzorczej
Wojciech Szabunio	-	Członek Rady Nadzorczej
Dariusz Wieczorek	-	Członek Rady Nadzorczej

Według stanu na dzień 30 września 2018 roku struktura akcjonariatu jednostki dominującej jest następująca:

Akcjonariusz / udziałowiec	Liczba akcji / udziałów	% kapitału podstawowego	% ogólnej liczby głosów
Sławomir Halbryt	1 005 875	47,90%	61,61%
Adam Kabat	211 588	10,08%	7,42%
Sławomir Kądziela	241 588	11,50%	8,48%
Negril 3 Sp. z o.o.	437 000	20,81%	15,33%
Pozostali	203 949	9,71%	7,16%
Razem	2 100 000	100%	100%

2.2. Informacje o Grupie Kapitałowej

Na dzień bilansowy 30.09.2018 roku w skład grupy kapitałowej SESCOM wchodzi:

Nazwa	Powiązanie	Działalność podstawowa
Sescom SA	Jednostka dominująca (najwyższego szczebla)	Spółka dominująca Grupy Kapitałowej, zarządzanie Grupą Kapitałową. Centrum usług wspólnych: koordynacja serwisu technicznego, wsparcie techniczne, rozwój produktów i usług, księgowość i kontroling, marketing oraz PR. Zarządzanie i usługi serwisu technicznego nieruchomości (usługi serwisu klimatyzacji, wentylacji, ogrzewania (HVAC), serwisu infrastruktury IT oraz serwisu chłodniczego, elektrycznego i budowlanego). Teren działalności: Polska, kraje Bałtyckie (częściowo), Rumunia, Bułgaria, Grecja, kraje dawnej Jugosławii, kraje skandynawskie, Włochy, Francja, kraje Benelux
Sescom Czech Republic s.r.o.	Jednostka zależna	Zarządzanie i usługi serwisu technicznego nieruchomości na terenie Czech i Słowacji. Reprezentowanie na lokalnych rynkach spółek specjalistycznych w ramach Grupy (SESTORE i SDC) - wraz z udostępnianiem lokalnych zasobów oraz z koordynacją formalno-prawną prac.
Sescom Muszaki Szerviz kft	Jednostka zależna	Zarządzanie i usługi serwisu technicznego nieruchomości na terenie Węgier. Reprezentowanie na lokalnym rynku spółek specjalistycznych w ramach Grupy (SESTORE i SDC) – wraz z udostępnianiem lokalnych zasobów oraz z koordynacją formalno-prawną prac.
Sescom GmbH	Jednostka zależna	Zarządzanie i usługi serwisu technicznego nieruchomości na terenie Niemiec, Szwajcarii i Holandii. Reprezentowanie na lokalnych rynkach spółek specjalistycznych w ramach Grupy (SESTORE i SDC) - wraz z udostępnianiem lokalnych zasobów oraz z koordynacją formalno-prawną prac.

Sescom Technischer Support GmbH	Jednostka zależna	Zarządzanie i usługi serwisu technicznego nieruchomości na terenie Austrii. Reprezentowanie na lokalnych rynkach spółek specjalistycznych w ramach Grupy (SESTORE i SDC) - wraz z udostępnianiem lokalnych zasobów oraz z koordynacją formalno-prawną prac.
Sescom LTD	Jednostka zależna	Zarządzanie i usługi serwisu technicznego nieruchomości na terenie Wielkiej Brytanii i Irlandii. Reprezentowanie na lokalnych rynkach spółek specjalistycznych w ramach Grupy (SESTORE i SDC) - wraz z udostępnianiem lokalnych zasobów oraz z koordynacją formalno-prawną prac. Monitorowanie rynku nowych technologii w branży retail, finansowej i telekomunikacyjnej; centrum prowadzenia działań związanych z rozwojem biznesowym Sescom.
SDC Sp. z o.o.	Jednostka zależna	Prace badawcze i rozwojowe nad systemami informatycznymi wspomagającymi zarządzanie efektywnością energetyczną. Spółka rozwija komercyjną wersję systemu monitoringu zużycia energii z wykorzystaniem platformy i mikroserwera SES Control®.
SESTORE Sp. z o.o.	Jednostka zależna	Usługi remontów i remodelingu salonów handlowych i placówek handlowych - wraz z pracami projektowymi, instalacyjnymi i utylizacją. Spółka powstała w 2014 roku, która przejęła kompetencję działu remontów i inwestycji, które były realizowane przez spółkę Sescom S.A.
Bałtyckie Centrum Transferu Technologii SA (BCTT SA)	Jednostka stowarzyszona	Zarządzanie procesem komercjalizacji badań naukowych oraz transferu technologii pomiędzy nauką i biznesem oraz pomiędzy przedsiębiorstwami.

2.3. Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdawcza

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w polskich złotych (PLN). Polski złoty jest walutą funkcjonalną i sprawozdawczą. Dane w sprawozdaniach finansowych zostały wykazane w tysiącach złotych, chyba że w konkretnych sytuacjach zostały podane z większą dokładnością.

2.4. Platforma zastosowanych międzynarodowych standardów sprawozdawczości finansowej

2.4.1. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe sporządzono w oparciu o Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej w kształcie zatwierdzonym przez Unię Europejską („MSSF”) i jest z nimi zgodne.

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności w dającej się przewidzieć w przyszłości. Na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego nie istnieją żadne okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuacji działalności gospodarczej przez Spółkę.

Okres i zakres sprawozdania

Sprawozdanie finansowe obejmuje rok obrotowy od 1 października 2017 roku do 30 września 2018 roku

Sescom Spółka Akcyjna
Jednostkowe sprawozdanie finansowe za okres 01.10.2017- 30.09.2018
sporządzone według MSSF

2.4.2. Status Standardów i interpretacji w UE

Standardy i interpretacje	Data wejścia w życie	Data stosowania w UE
KIMSF 21 Opłaty publiczne	1 stycznia 2014	17 czerwca 2014
Znaczenie „obowiązujących MSSF” – zmiany do MSSF 1₂	1 lipca 2014	1 stycznia 2015
Wyłączenia z zakresu standardu dotyczące wspólnych przedsięwzięć – zmiany do MSSF 3₂	1 lipca 2014	1 stycznia 2015
Zakres paragrafu 52 (wyjątek dotyczący ekspozycji netto) – zmiany do MSSF 13₂	1 lipca 2014	1 stycznia 2015
Powiązania między MSSF 3 i MSR 40 (usługi dodatkowe) – zmiany do MSR 40₂	1 lipca 2014	1 stycznia 2015
Definicje warunków nabycia uprawnień – zmiany do MSSF 2₁	1 lipca 2014	1 lutego 2015
Ujęcie księgowe zapłaty warunkowej w ramach połączenia jednostek – zmiany do MSSF 3₁	1 lipca 2014	1 lutego 2015
Programy określonych świadczeń: Składki pracownicze – zmiany do MSR 19	1 lipca 2014	1 lutego 2015
Łączenie segmentów operacyjnych – zmiany do MSSF 8₁	1 lipca 2014	1 lutego 2015
Uzgodnienie aktywów segmentów sprawozdawczych z aktywami jednostki – zmiany do MSSF 8₁	1 lipca 2014	1 lutego 2015
Należności i zobowiązania krótkoterminowe – zmiany do MSSF 13₁	1 lipca 2014	1 lutego 2015
Przeszacowania – proporcjonalne przeliczenie umorzenia – zmiany do MSR 16 i MSR 38₁	1 lipca 2014	1 lutego 2015
Kadra zarządzająca – zmiany do MSR 24₁	1 lipca 2014	1 lutego 2015
Rozliczenie nabycia udziału we wspólnej działalności – zmiany do MSSF 11	1 stycznia 2016	1 stycznia 2016
Wyjaśnienie dopuszczalnych metod amortyzacji – zmiany do MSR 16 i MSR 38	1 stycznia 2016	1 stycznia 2016
Rolnictwo: rośliny produkcyjne – zmiany do MSR 16 i MSR 41	1 stycznia 2016	1 stycznia 2016
Metoda praw własności w jednostkowym sprawozdaniu finansowym – zmiany do MSR 27	1 stycznia 2016	1 stycznia 2016
Ujawnienia – zmiany do MSR 1	1 stycznia 2016	1 stycznia 2016
Zmiany planu sprzedaży lub planu wydania właścicielom – Zmiany do MSSF 5₃	1 stycznia 2016	1 stycznia 2016
Ujawnianie informacji (umowy obsługi oraz zastosowanie zmian do skróconych śródrocznych sprawozdań finansowych) – Zmiany do MSSF 7³	1 stycznia 2016	1 stycznia 2016
Inne ujawnienia – Zmiany do MSR 34₃	1 stycznia 2016	1 stycznia 2016

Standardy i interpretacje	Data wejścia w życie	Data stosowania w UE
Założenia aktuarialne: stopa dyskontowa - Zmiany do MSR 19 ³	1 stycznia 2016	1 stycznia 2016
Jednostki inwestycyjne: Zastosowanie wyjątku dotyczącego konsolidacji – zmiany do MSSF 10, MSSF 12 i MSR 28	1 stycznia 2016	1 stycznia 2016
Ujmowanie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikających z nierozliczonych strat podatkowych - Zmiany do MSR 12	1 stycznia 2017	1 stycznia 2017
Inicjatywa w zakresie ujawniania informacji - Zmiany do MSR 7	1 stycznia 2017	1 stycznia 2017
MSSF 15 Przychody z tytułu umów z klientami	1 stycznia 2018	1 stycznia 2018
MSSF 9 Instrumenty finansowe	1 stycznia 2018	1 stycznia 2018
Przychody z tytułu umów z klientami - Wyjaśnienia do MSSF 15	1 stycznia 2018	1 stycznia 2018
Klasyfikacja i wycena transakcji płatności na bazie akcji - Zmiany do MSSF 2	1 stycznia 2018	1 stycznia 2018
Stosowanie MSSF 9 Instrumenty finansowe łącznie z MSSF 4 Umowy ubezpieczeniowe - Zmiany do MSSF 4	1 stycznia 2018	1 stycznia 2018
MSSF 16 Leasing	1 stycznia 2019	1 stycznia 2019
MSSF 14 Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe	1 stycznia 2016	nieznana
Transakcje sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem – zmiany do MSSF 10 i MSR 28	nieznana	nieznana

1) zmiany do standardów wynikające z przeglądu MSSF 2010-2012

2) zmiany do standardów wynikające z przeglądu MSSF 2011-2013

3) zmiany do standardów wynikające z przeglądu MSSF 2012-2014

2.5. Dobrowolna zmiana zasad rachunkowości

Od bieżącego roku obrotowego Spółka, zmieniła stosowaną metodę rozchodu zapasów. Dotychczas rozchód zapasów był wyceniany według metody FIFO. Od 1 października 2017 r. Spółka stosuje wycenę rozchodu zapasów według metody średniej ważonej.

Przy zmianie metody wyceny Spółka rozważyła wpływ zmiany na sprawozdanie finansowe. Rozpoznano, że w wyniku zmiany metody wyceny doszło do zmiany wyceny zapasów o minus 3,46% (obniżenie wyceny bilansowej na 30 września 2017 r., tj. na bilans otwarcia).

Spółka nie dokonała retrospektywnej prezentacji danych, bowiem uznano, że zmiana metody wyceny rozchodu zapasów nie wpłynęłoby na decyzje gospodarcze użytkowników sprawozdania finansowego.

3. Informacja dodatkowa - stosowane zasady rachunkowości

Stosownie do postanowień art. 10 ust. 2 Ustawy z dnia 29 września 1994 r. o Rachunkowości (tj.: Dz.U. z 2018 r. poz. 395 z późniejszymi zmianami), została ustalona poniżej opisana polityka rachunkowości. Stanowi ona opis przyjętych i stosowanych przez Spółkę zasad prowadzenia rachunkowości. Zasady te oparte są na Międzynarodowych Standardach Rachunkowości i Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej.

Kontynuacja działalności

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień sporządzenia sprawozdań finansowych nie istnieją żadne okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuacji działalności gospodarczej przez Spółkę.

Podstawa sporządzenia

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z koncepcją kosztu historycznego. Koszt historyczny ustalany jest co do zasady na bazie wartości godziwej dokonanej zapłaty za dobra lub usługi. Najważniejsze zasady rachunkowości stosowane przez Spółkę przedstawione zostały poniżej.

3.1. Rzeczowe aktywa trwałe

Grunty własne nie podlegają amortyzacji. Spółka traktuje nadane prawa wieczystego użytkowania jako leasing operacyjny. W przypadku nabycia takich praw na rynku wtórnym prezentowane są one jako wartości niematerialne i amortyzowane w okresie przewidywanego ich użytkowania.

Środki trwałe są wyceniane w cenie nabycia, koszcie wytworzenia lub wartości przeszacowanej pomniejszonych o umorzenie oraz o odpisy z tytułu utraty wartości.

Koszty poniesione po wprowadzeniu środka trwałego do użytkowania, jak koszty napraw, przeglądów, opłaty eksploatacyjne, wpływają na wynik finansowy okresu sprawozdawczego, w którym zostały poniesione. Jeżeli możliwe jednakże jest wykazanie, że koszty te spowodowały zwiększenie oczekiwanych przyszłych korzyści ekonomicznych z tytułu posiadania danego środka trwałego ponad korzyści przyjmowane pierwotnie, w takim przypadku zwiększają one wartość początkową środka trwałego. W przypadku środków trwałych zakupionych w walucie obcej, różnice kursowe nie powiększają wartości początkowej.

Środki trwałe, z wyjątkiem gruntów i prawa wieczystego użytkowania gruntów, są amortyzowane liniowo w okresie odpowiadającym szacowanemu okresowi ich ekonomicznej użyteczności lub przez krótszy z dwóch okresów: ekonomicznej użyteczności lub prawa do używania, który kształtuje się następująco:

- Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej - 10 lat
- Urządzenia techniczne i maszyny - od 3 do 10 lat
- Środki transportu – 3 i 5 lat
- Inne środki trwałe - od 3 do 5 lat

Środki trwałe w budowie są wyceniane w wysokości ogółu kosztów pozostających w bezpośrednim związku z ich nabyciem lub wytworzeniem, w tym kosztów finansowych, pomniejszonych o odpisy z tytułu utraty wartości.

Maszyny i urządzenia są wykazywane według ceny nabycia pomniejszonej o umorzenia i łączne odpisy z tytułu utraty wartości.

Ujmuje się amortyzację w taki sposób, aby dokonać odpisu kosztu lub wyceny składnika aktywów (innych niż grunty oraz środki trwałe w budowie) do wartości rezydualnej przy użyciu metody liniowej. Szacowane okresy użytkowania, wartości rezydualne oraz metody amortyzacji są weryfikowane na koniec każdego okresu sprawozdawczego (z prospektywnym zastosowaniem wszelkich zmian w szacunkach).

Aktywa utrzymywane na podstawie umowy leasingu finansowego amortyzuje się przez okres ich przewidywanego użytkowania ekonomicznego na takich samych zasadach jak aktywa własne. W sytuacji, gdy nie ma wystarczającej pewności, że własność zostanie przeniesiona na koniec okresu leasingu, aktywa są amortyzowane przez okres ich ekonomicznej użyteczności. Składnik rzeczowych aktywów trwałych usuwa się z bilansu na moment zbycia lub gdy oczekuje się, iż nie uzyska się korzyści ekonomicznych z użytkowania składnika aktywów.

Wszelkie zyski lub straty wynikające ze zbycia lub wycofania z użytkowania składników rzeczowych aktywów trwałych są ujmowane w wyniku okresu, w którym dane składniki aktywów zostały usunięte z bilansu (obliczone jako różnica między wpływem ze sprzedaży a wartością bilansową tego składnika).

Oszacowany okres ekonomicznej użyteczności i metoda amortyzacji podlegają weryfikacji na koniec każdego okresu sprawozdawczego, a skutki zmian szacunków rozlicza się prospektywnie. Nabyte rzeczowe aktywa trwałe o niezdefiniowanym okresie ekonomicznej użyteczności wykazuje się w koszcie historycznym pomniejszonym o skumulowaną utratę wartości.

3.2. Nieruchomości inwestycyjne

Nieruchomości inwestycyjne to nieruchomości, z których właściciel czerpie korzyści w postaci czynszu i/lub zwiększenia wartości kapitału (obejmują również nieruchomości w budowie przeznaczone na cele inwestycyjne). Nieruchomości te wycenia się początkowo po koszcie, z uwzględnieniem kosztu transakcji. Po ujęciu początkowym nieruchomości inwestycyjne wycenia się w wartości godziwej. Zyski i straty wynikające ze zmian wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych ujmuje się w wynik w okresie, w którym powstały. Nieruchomości inwestycyjne wyksięguje się z bilansu w chwili zbycia lub wycofania z użytkowania, albo jeżeli podmiot nie spodziewa się osiągnąć dalszych korzyści ekonomicznych z tytułu ich zbycia. Zyski lub straty wynikające z usunięcia nieruchomości z bilansu (obliczane jako różnica między wpływem ze sprzedaży a wartością bilansową tego składnika) ujmuje się w wynik okresu, w którym nastąpiło usunięcie z bilansu.

3.3. Aktywa przeznaczone do zbycia

Aktywa trwałe przeznaczone do zbycia klasyfikuje się jako przeznaczone do zbycia, jeśli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana raczej w wyniku transakcji zbycia niż w wyniku ich dalszego użytkowania. Warunek ten uznaje się za spełniony wyłącznie wówczas, gdy wystąpienie transakcji zbycia jest bardzo prawdopodobne, a składnik aktywów (lub podmiot do zbycia) jest dostępny do natychmiastowego zbycia w swoim obecnym stanie. Klasyfikacja składnika aktywów jako przeznaczonego do zbycia, zakłada zamiar kierownictwa Spółki do dokonania transakcji zbycia w ciągu roku od momentu zmiany klasyfikacji.

Jeżeli Spółka ma zamiar dokonać sprzedaży która powodowałaby utratę kontroli nad jednostką zależną, wszystkie aktywa i zobowiązania tej jednostki zależnej są klasyfikowane jako przeznaczone do zbycia jeżeli wszystkie wyżej wymienione kryteria są spełnione oraz niezależnie od tego czy Spółka zachowa udziały niedające kontroli po tej transakcji zbycia.

Aktywa trwałe (lub podmiotu do zbycia) sklasyfikowane jako przeznaczone do zbycia wycenia się po niższej spośród dwóch wartości: pierwotnej wartości bilansowej lub wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane ze sprzedażą.

3.4. Aktywa niematerialne

3.4.1. Nabyte aktywa niematerialne

Nabyte aktywa niematerialne o zdefiniowanym okresie ekonomicznej użyteczności wykazuje się po koszcie pomniejszonym o umorzenie i skumulowaną utratę wartości. Amortyzację ujmuje się liniowo w szacowanym okresie ekonomicznej użyteczności. Oszacowany okres ekonomicznej użyteczności i metoda amortyzacji podlegają weryfikacji na koniec każdego okresu sprawozdawczego, a skutki zmian szacunków rozlicza się prospektywnie. Nabyte aktywa niematerialne o niezdefiniowanym okresie ekonomicznej użyteczności wykazuje się w koszcie historycznym pomniejszonym o skumulowaną utratę wartości.

3.4.2. Wytworzone we własnym zakresie aktywa niematerialne - koszty prac badawczych i rozwojowych

Koszty prac badawczych są ujmowane w wynik w momencie ich poniesienia. Aktywa niematerialne powstałe na skutek prowadzenia prac rozwojowych, ujmowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jedynie po spełnieniu następujących warunków:

- z technicznego punktu widzenia istnieje możliwość ukończenia składnika aktywów niematerialnych, tak aby nadawał się do sprzedaży lub użytkowania,
- istnieje możliwość udowodnienia zamiaru ukończenia składnika oraz jego użytkowania i sprzedaży,
- składnik będzie zdolny do użytkowania lub sprzedaży,
- znany jest sposób w jaki składnik będzie wytwarzał przyszłe korzyści ekonomiczne,
- zapewnione zostaną środki techniczne oraz finansowe konieczne do ukończenia prac rozwojowych oraz jego użytkowania i sprzedaży,
- istnieje możliwość wiarygodnego ustalenia nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych. Wartość początkową aktywów niematerialnych wytworzonych we własnym zakresie stanowi suma wydatków poniesionych od dnia, gdy składnik aktywów niematerialnych po raz pierwszy spełnia kryteria ujmowania ich w bilansie (patrz powyżej).

W przypadku, gdy nie można ująć w bilansie kosztów prac rozwojowych wytworzonych we własnym zakresie, koszty te są ujmowane w wynik okresu, w którym zostały poniesione.

Aktywa niematerialne wytworzone we własnym zakresie po początkowym ujęciu są wykazywane według ceny nabycia pomniejszonej o umorzenia i łączne odpisy na utratę wartości, na takiej samej zasadzie jak nabyte aktywa niematerialne.

3.4.3. Utrata wartości rzeczowych aktywów trwałych niematerialnych oprócz wartości firmy

Na każdy dzień bilansowy Spółka dokonuje przeglądu wartości bilansowych posiadanego majątku trwałego i aktywów niematerialnych w celu stwierdzenia, czy nie występują przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Jeżeli stwierdzono istnienie takich przesłanek, szacowana jest wartość odzyskiwalna danego składnika aktywów, w celu ustalenia potencjalnego odpisu z tego tytułu. W sytuacji, gdy nie jest możliwe oszacowanie wartości odzyskiwalnej składnika aktywów, przeprowadza się analizę wartości odzyskiwalnej dla grupy aktywów generujących przepływy pieniężne, do której należy dany składnik aktywów. Jeśli możliwe jest wskazanie wiarygodnej i jednolitej podstawy alokacji, składniki majątku trwałego Spółki alokowane są do poszczególnych jednostek generujących przepływy pieniężne lub do najmniejszych grup jednostek generujących takie przepływy, dla których można wyznaczyć wiarygodne i jednolite podstawy alokacji.

W przypadku aktywów niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania oraz jeszcze nieprzyjętych do użytkowania, test utraty wartości przeprowadzany jest corocznie oraz dodatkowo wtedy, gdy występują przesłanki wskazujące na możliwość wystąpienia utraty wartości.

Wartość odzyskiwalna ustalana jest jako wyższa spośród dwóch wartości: wartość godziwa pomniejszona o koszty sprzedaży lub wartość użytkowa. Ta ostatnia wartość odpowiada wartości bieżącej szacunku przyszłych

przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy użyciu stopy dyskonta przed opodatkowaniem uwzględniającej aktualną rynkową wartość pieniądza w czasie oraz ryzyko specyficzne dla danego składnika aktywów.

Jeżeli wartość odzyskiwalna jest niższa od wartości bilansowej składnika aktywów (lub jednostki generującej przepływy pieniężne), wartość bilansową tego składnika lub jednostki pomniejsza się do wartości odzyskiwalnej. Stratę z tytułu utraty wartości ujmuje się niezwłocznie jako koszt okresu, w którym wystąpiła. Jeśli strata z tytułu utraty wartości ulega następnie odwróceniu, wartość netto składnika aktywów (lub jednostki generującej przepływy pieniężne) zwiększana jest do nowej oszacowanej wartości odzyskiwalnej, nie przekraczającej jednak wartości bilansowej tego składnika aktywów jaka byłaby ustalona, gdyby w poprzednich latach nie ujęto straty z tytułu utraty wartości składnika aktywów / jednostki generującej przepływy pieniężne. Odwrócenie straty z tytułu utraty wartości ujmuje się w niezwłocznie w wynik.

3.5. Wartość firmy

Wartość firmy wynikającą z przejęcia innego podmiotu ujmuje się po koszcie ustalonym na dzień przejęcia tego podmiotu, pomniejszonym o kwotę utraty wartości.

Dla celów testu na utratę wartości wartość firmy alokuje się do poszczególnych ośrodków generujących przepływy pieniężne (lub do grup takich ośrodków), które mają odnieść korzyści z synergii będących skutkiem połączenia jednostek gospodarczych.

Ośrodek generujący przepływy pieniężne, do którego alokuje się wartość firmy, jest testowany na utratę wartości raz do roku lub częściej, jeżeli występują przesłanki wskazujące na możliwość utraty wartości. Jeżeli wartość odzyskiwalna ośrodka generującego przepływy pieniężne jest mniejsza od jego wartości bilansowej, odpis z tytułu utraty wartości alokuje się tak, by w pierwszej kolejności zredukować kwotę bilansową wartości firmy alokowanej do tego ośrodka, a pozostałą część alokuje się na inne składniki aktywów tego ośrodka, proporcjonalnie do wartości bilansowej każdego z nich. Odpis z tytułu utraty wartości firmy ujmuje się bezpośrednio w wynik w sprawozdaniu z całkowitych dochodów. Odpisów z tytułu utraty wartości firmy nie odwraca się w kolejnych okresach. W chwili zbycia ośrodka generującego przepływy pieniężne przypisana do niego wartość firmy jest uwzględniana w obliczeniu zysku lub straty ze zbycia.

3.6. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

Jednostka stowarzyszona to taki podmiot, na który Spółka może znacząco wpływać, i który nie jest ani jednostką zależną, ani wspólnym przedsięwzięciem. Znaczący wpływ oznacza możliwość uczestniczenia w podejmowaniu decyzji dotyczących polityki finansowej i operacyjnej w danej Grupie Kapitałowej, niestanowiący jednak kontroli ani współkontroli tej polityki.

Wyniki, aktywa i zobowiązania jednostek stowarzyszonych są rozliczone metodą praw własności, z wyjątkiem inwestycji sklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży, rozliczonych zgodnie z MSSF 5 „Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana”. Zgodnie z metodą praw własności inwestycje w jednostkach stowarzyszonych ujmuje się początkowo w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej po koszcie historycznym, a następnie uwzględnia w części wyniku przypadającego na Spółkę lub w pozostałych całkowitych dochodach jednostki stowarzyszonej. Jeżeli udział Spółki w stratach jednostki stowarzyszonej przekracza wartość jej udziałów w tej jednostce (obejmującą udziały długoterminowe, stanowiące zasadniczo część wartości netto inwestycji w podmiocie), Spółka przestaje ujmować swoje udziały w dalszych stratach jednostki stowarzyszonej. Dalsze straty ujmuje się tylko do wysokości prawnych lub zwyczajowych zobowiązań Spółki albo płatności dokonanych w imieniu jednostki stowarzyszonej.

Nadwyżka kosztów przejęcia nad udziałem Spółki w wartości netto możliwych do zidentyfikowania aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych jednostki stowarzyszonej ujętych na dzień przejęcia rozpoznawana jest jako wartość firmy, stanowiąca element wartości bilansowej inwestycji. Nadwyżka udziału Spółki w wartości

netto możliwych do zidentyfikowania aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych nad kosztami przejęcia po ponownej weryfikacji ujmowana jest bezpośrednio w wynik.

Wymogi MSR 39 stosuje się do sprawdzenia, czy Spółka powinna ująć odpis z tytułu utraty wartości inwestycji w jednostkę stowarzyszoną. W razie konieczności wartość bilansowa inwestycji (z uwzględnieniem wartości firmy) testowana jest na utratę wartości zgodnie z MSR 36 „Utrata wartości aktywów” tak, jak gdyby był to pojedynczy składnik aktywów, przez porównanie jej wartości odzyskiwalnej (wyższej z dwóch kwot: wartości użytkowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży) z wartością bilansową. Odpisy z tytułu utraty wartości uwzględnia się w wartości bilansowej inwestycji. Odwrócenie odpisu ujmuje się zgodnie z MSR 36 w kwocie odpowiadającej wzrostowi wartości odzyskiwalnej inwestycji.

Po zbyciu jednostki stowarzyszonej, którego skutkiem jest utrata przez Spółkę znaczącego wpływu na tę jednostkę, pozostałe udziały wycenia się w wartości godziwej na ten dzień, a wartość tą traktuje jako wartość godziwą w chwili początkowego ujęcia składnika aktywów finansowych zgodnie z MSR 39. Różnicę między pierwotną wartością bilansową jednostki stowarzyszonej przypisywaną do pozostałych udziałów oraz wartością godziwą tych udziałów uwzględnia się przy określaniu wysokości zysku lub straty z tytułu zbycia jednostki zależnej. Ponadto Spółka rozlicza wszystkie kwoty uprzednio ujemowane w pozostałych całkowitych dochodach w odniesieniu do jednostki stowarzyszonej tak samo, jak rozliczałyby je w przypadku zbycia odpowiednich składników aktywów i zobowiązań przez tę jednostkę. Wobec tego, jeżeli zysk lub strata uprzednio ujęte w pozostałych całkowitych dochodach zostaną przeniesione na wynik finansowy w chwili zbycia odpowiednich składników aktywów i zobowiązań, Spółka przeklasyfikowuje ten zysk lub stratę z kapitału własnego na wynik (w formie korekty reklasyfikacyjnej) w chwili utraty znaczącego wpływu na tę jednostkę stowarzyszoną.

Jeżeli jednostka należąca do Spółki prowadzi transakcje z daną jednostką stowarzyszoną, zyski i straty wynikające z tych transakcji ujmuje się w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Spółki tylko w odniesieniu do udziałów w tej jednostce, niezwiązanych z Spółki.

3.7. Udziały we wspólnych przedsięwzięciach

Wspólne przedsięwzięcie jest to relacja umowna, na mocy której Spółka i inne strony podejmują działalność gospodarczą podlegającą wspólnej kontroli, a więc taką, w toku której strategiczne decyzje finansowe, operacyjne i polityczne wymagają jednogłośniego poparcia wszystkich stron sprawujących wspólnie kontrolę. Gdy podmiot należący do Spółki podejmuje bezpośrednio działalność w ramach wspólnego przedsięwzięcia, udział Spółki we wspólnie kontrolowanych aktywach i zobowiązaniach ponoszonych wspólnie z pozostałymi współnikami przedsięwzięcia ujmowany jest w sprawozdaniu finansowym odpowiedniego podmiotu i klasyfikowany zgodnie ze swoim charakterem. Zobowiązania i koszty ponoszone bezpośrednio wskutek udziału we wspólnie kontrolowanych aktywach rozliczane są metodą memoriałową. Dochód ze sprzedaży lub wykorzystania udziału Spółki w produktach wytworzonych przez wspólnie kontrolowane aktywa oraz udział w kosztach wspólnego przedsięwzięcia ujmuje się w chwili wystąpienia prawdopodobieństwa uzyskania/przekazania przez Spółkę korzyści ekonomicznych związanych z odpowiednimi transakcjami, o ile da się je wiarygodnie wycenić.

Wspólne przedsięwzięcia związane z utworzeniem oddzielnego podmiotu, w którym udziały mają wszyscy współnicy, określa się mianem jednostek podlegających wspólnej kontroli.

Spółka wykazuje udziały w takich jednostkach w formie konsolidacji proporcjonalnej z wyjątkiem sytuacji, kiedy inwestycja została sklasyfikowana jako przeznaczona do zbycia; w takim przypadku rozlicza się ją zgodnie z MSSF 5 „Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana”. Udziały Spółki w aktywach, zobowiązaniach, przychodach i kosztach jednostek podlegających wspólnej kontroli łączy się z analogicznymi pozycjami skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Wartość firmy wynikającą z przejęcia udziałów Spółki w jednostce podlegającej wspólnej kontroli rozlicza się zgodnie z zasadami rachunkowości obowiązującymi w Spółce.

W sytuacji, gdy Spółka prowadzi transakcje z jednostkami podlegającymi wspólnej kontroli, zyski i straty wynikające z tych transakcji ujmuje się w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Spółki tylko w odniesieniu do udziałów w tej jednostce współzależnej niezwiązanych ze Spółką.

3.8. Leasing

Leasing klasyfikuje się jako leasing finansowy, gdy w ramach zawartej umowy zasadniczo całe potencjalne korzyści oraz ryzyko wynikające z posiadania przedmiotu leasingu przenoszone jest na leasingobiorcę. Wszelkie pozostałe rodzaje leasingu traktowane są jako leasing operacyjny.

3.8.1. Spółka jako leasingodawca

Kwoty należne z tytułu leasingu finansowego wykazuje się w pozycji należności, w wartości netto inwestycji Spółki w leasing. Przychody z tytułu leasingu finansowego alokuje się do odpowiednich okresów odzwierciedlając stałą, okresową stopę zwrotu z wartości netto inwestycji Spółki należnej z tytułu leasingu.

Przychody z tytułu leasingu operacyjnego ujmuje się w sprawozdaniu z całkowitych dochodów metodą liniową w okresie wynikającym z umowy leasingu. Początkowe koszty bezpośrednie, poniesione w trakcie negocjacji i/lub pozyskiwania leasingu operacyjnego dodaje się do wartości bilansowej leasingowanego składnika aktywów, i ujmuje metodą liniową przez okres leasingu.

3.8.2. Spółka jako leasingobiorca

Aktywa użytkowane na podstawie umowy leasingu finansowego traktuje się jak aktywa Spółki i wycenia w ich wartości godziwej w momencie ich nabycia, nie wyższej jednak niż wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych. Powstające z tego tytułu zobowiązanie wobec leasingodawcy jest prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji zobowiązań z tytułu leasingu finansowego.

Płatności leasingowe dzielone są na część odsetkową i zmniejszenie zobowiązania z tytułu leasingu, tak by stopa odsetek od pozostającego zobowiązania była wielkością stałą. Koszty finansowe odnosi się bezpośrednio do rachunku zysków i strat, chyba że można je bezpośrednio przyporządkować do odpowiednich aktywów – wówczas są one kapitalizowane zgodnie z zasadami rachunkowości Spółki dotyczącymi kosztów finansowania zewnętrznego. Płatności warunkowe z tytułu leasingu ujmuje się w kosztach w okresie ich ponoszenia.

Płatności z tytułu leasingu operacyjnego odnosi się na wynik metodą liniową przez okres leasingu, z wyjątkiem przypadków, kiedy inna, systematyczna podstawa rozliczenia jest bardziej reprezentatywna dla wzorca czasowego rządzącego konsumpcją korzyści ekonomicznych wpływających z leasingu danego składnika aktywów. Płatności warunkowe z tytułu leasingu operacyjnego ujmuje się w kosztach w okresie ich ponoszenia. W przypadku otrzymania specjalnych zachęt motywujących do zawarcia umowy leasingu operacyjnego, ujmuje się je jako zobowiązania. Zagregowane korzyści z tytułu takich zachęt ujmuje się jako pomniejszenie kosztów wynajmu metodą liniową, z wyjątkiem sytuacji, gdy inna systematyczna podstawa jest bardziej reprezentatywna w odzwierciedleniu konsumpcji korzyści ekonomicznych dostarczanych przez składnik aktywów objęty leasingiem.

3.9. Zapasy

Zapasy wyceniane są według niższej z wartości: kosztu lub wartości możliwej do uzyskania. Koszty zapasów ustalane są metodą średniej ceny ważonej. Wartość możliwą do uzyskania stanowi szacunkowa cena sprzedaży zapasów pomniejszona o wszelkie szacowane koszty dokończenia produkcji/wykonania usługi i koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

Jednostka dokonuje zakupów towarów i materiałów bezpośrednio potrzebnych do realizacji zdarzenia. Materiały z reguły są zużywane na bieżąco. Jednostka tworzy odpisy aktualizujące na nierotujące zapasy.

3.10. Waluty obce

Transakcje przeprowadzane w walucie innej niż waluta funkcjonalna (waluty obce) wykazuje się po kursie waluty obowiązującym na dzień poprzedzający dzień transakcji. Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne denominowane w walutach obcych są przeliczane według kursu obowiązującego na ten dzień. Niepieniężne pozycje wyceniane w wartości godziwej i denominowane w walutach obcych wycenia się po kursie obowiązującym w dniu ustalenia wartości godziwej. Pozycje niepieniężne wyceniane są według kosztu historycznego.

Różnice kursowe powstałe na pozycjach pieniężnych ujmuje się w wynik okresu, w którym powstają, z wyjątkiem różnic kursowych dotyczących aktywów w budowie przeznaczonych do przyszłego wykorzystania produkcyjnego, które włącza się do kosztów wytworzenia tych aktywów i traktuje jako korekty kosztów odsetkowych kredytów w walutach obcych.

3.11. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego bezpośrednio związanego z nabyciem lub wytworzeniem składników majątku wymagających dłuższego czasu w celu doprowadzenia ich do użytkowania, zalicza się do kosztów wytworzenia takich aktywów aż do momentu, w którym aktywa te są zasadniczo gotowe do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży. Przychody z inwestycji uzyskane w wyniku krótkoterminowego inwestowania pozyskanych środków zewnętrznych przeznaczonych bezpośrednio na finansowanie nabycia lub wytworzenia składników majątku, pomniejszają wartość kosztów finansowania zewnętrznego podlegających kapitalizacji.

Wszelkie pozostałe koszty finansowania zewnętrznego są odnoszone bezpośrednio na wynik w okresie, w którym zostały poniesione.

3.12. Dotacje rządowe i z innego źródła (fundusze UE)

Dotacji nie ujmuje się do chwili uzyskania uzasadnionej pewności, że Spółka spełni konieczne warunki i otrzyma takie dotacje.

Dotacje ujmuje się w wynik systematycznie, za każdy okres, w którym Spółka ujmuje wydatki jako koszty, których kompensatę ma stanowić dotacja. W szczególności dotacje, których podstawowym warunkiem udzielenia jest zakup, budowa lub inny rodzaj nabycia aktywów trwałych, ujmuje się jako odroczone przychody w sprawozdaniu z sytuacji finansowej i odnosi się na wynik systematycznie w uzasadnionych kwotach przez okres ekonomicznej użyteczności związanych z nimi aktywów.

Dotacje należne jako kompensata już poniesionych kosztów lub strat lub jako forma bezpośredniego wsparcia finansowego dla Spółki bez ponoszenia w przyszłości związanych z tym kosztów ujmuje się w wyniku w okresie, kiedy stają się wymagalne.

Korzyści wynikające z otrzymania pożyczki rządowej poniżej oprocentowania rynkowego, traktowane są jako dotacje i mierzone są jako różnica pomiędzy wartością otrzymanej pożyczki i wartością godziwą pożyczki ustaloną z zastosowaniem odpowiedniej rynkowej stopy procentowej.

3.13. Koszty świadczeń pracowniczych

Ze względu na kryterium istotności Spółka stosuje uproszczenie i tworzy rezerwy na świadczenia pracownicze tylko na niewykorzystane urlopy pracownicze. Jednostka nie tworzy rezerw na inne świadczenia pracownicze w

związku z wypłatą świadczeń zgodnie z zapisami kodeksu pracy. Spółka w swoich regulaminach nie ma innych zapisów dotyczących świadczeń pracowniczych niż kodeksowe.

Nie wywiera to istotnie ujemnego wpływu na rzetelne i jasne przedstawienie sytuacji majątkowej i finansowej oraz wynik finansowy.

3.14. Aktywa finansowe

3.14.1. Metoda efektywnej stopy procentowej

Metoda efektywnej stopy procentowej to sposób obliczania zamortyzowanego kosztu instrumentu dłużnego i alokacji dochodu odsetkowego na odpowiedni okres. Efektywna stopa procentowa to dokładna stopa dyskonta szacunkowych przyszłych wpływów pieniężnych (w tym wszystkich uiszczonych lub otrzymanych opłat i punktów stanowiących integralną część efektywnej stopy procentowej, kosztów transakcji i innych premii czy upustów) przez okres prognozowanej użyteczności instrumentu dłużnego lub - w razie konieczności - w krótszym okresie, do wartości bilansowej netto w chwili początkowego ujęcia.

Dochód jest ujmowany na bazie efektywnej stopy procentowej instrumentów dłużnych innych niż aktywa finansowe sklasyfikowane jako w WGPW.

3.14.2. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik (WGPW)

Aktywa finansowe są klasyfikowane jako wyceniane w WGPW kiedy te aktywa finansowe są przeznaczone do obrotu albo są wyznaczone do wyceny w WGPW.

Składnik aktywów finansowych klasyfikuje się jako przeznaczony do obrotu, jeżeli:

- został zakupiony przede wszystkim w celu odsprzedaży w niedalekiej przyszłości; lub
- stanowi część określonego portfela instrumentów finansowych, którymi Spółka zarządza łącznie, zgodnie z bieżącym i faktycznym wzorcem generowania krótkoterminowych zysków; lub
- jest instrumentem pochodnym niewyznaczonym i niedziałającym jako zabezpieczenie.

Składnik aktywów finansowych inny niż przeznaczony do obrotu może zostać sklasyfikowany jako wyceniany w wartości godziwej przez wynik przy ujęciu początkowym, jeżeli:

- taka klasyfikacja eliminuje lub znacząco redukuje niespójność wyceny lub ujęcia występującą w innych okolicznościach; lub
- składnik aktywów finansowych należy do grupy aktywów lub zobowiązań finansowych, lub do obu tych grup objętych zarządzaniem, a jego wyniki wyceniane są w wartości godziwej zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem lub inwestycjami Spółki, w ramach której informacje o grupowaniu aktywów są przekazywane wewnętrznie; lub
- składnik aktywów stanowi część kontraktu zawierającego jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, a MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” dopuszcza klasyfikację całego kontraktu (składnika aktywów lub zobowiązań) jako wycenianego w wartości godziwej przez wynik.

Aktywa finansowe wyceniane w WGPW są wykazywane w wartości godziwej, a wszelkie zyski lub straty z tytułu przeszacowania ujmowane są w wynik. Zysk lub strata ujęty w wynik obejmuje wszelkie dywidendy lub odsetki uzyskane z aktywów finansowych i jest wykazywany w pozycjach przychody lub koszty finansowe w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

3.14.3. Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności (UTW)

Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności to niepochodne aktywa finansowe o stałej lub mieszanej charakterystyce płatności i ustalonych terminach wymagalności, które Spółka zamierza i jest w stanie utrzymać

do takiego terminu. Po początkowym ujęciu inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności wycenia się po koszcie zamortyzowanym metodą efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem utraty wartości.

3.14.4. Aktywa finansowane dostępne do sprzedaży (DDS)

Aktywa finansowe DDS to niepochothane aktywa finansowe sklasyfikowane jako DDS lub niezaliczone do (a) pożyczek i należności, (b) UTW, (c) WGPW.

Jako DDS klasyfikuje się umarżalne bony notowane na giełdzie będące w posiadaniu Spółki, wykazywane w wartości godziwej na koniec każdego okresu sprawozdawczego. Również udziały nienotowane na aktywnych rynkach, jeżeli ich wartość da się wiarygodnie wycenić są klasyfikowane jako DDS i wykazywane w wartości godziwej na koniec każdego okresu sprawozdawczego. Zmiany wartości bilansowej pieniężnych aktywów finansowych DDS związane ze zmianami kursów wymiany walut (patrz niżej), dochód odsetkowy obliczony metodą efektywnej stopy procentowej oraz dywidendy z inwestycji kapitałowych DDS ujmuje się w wynik. Inne zmiany wartości bilansowych aktywów finansowych DDS ujmuje się w pozostałych całkowitych dochodach i kumuluje w pozycji kapitału z przeszacowania. W chwili zbycia inwestycji lub stwierdzenia jej utraty wartości skumulowany zysk lub strata uprzednio wykazywane w kapitale z przeszacowania inwestycji przenosi się na wynik.

Wartość godziwą pieniężnych aktywów finansowych DDS denominowanych w walutach obcych określa się w tej walucie i przelicza po kursie spotowym obowiązującym na koniec okresu sprawozdawczego. Dodatnie lub ujemne różnice kursowe ujmowane w wynik określa się na podstawie kosztu zamortyzowanego składnika aktywów pieniężnych. Inne dodatnie i ujemne różnice kursowe ujmuje się w pozostałych całkowitych dochodach. Inwestycje kapitałowe DDS nienotowane na aktywnym rynku, których wartości godziwej nie da się wiarygodnie wycenić oraz instrumenty pochodne powiązane z nimi i rozliczane w formie przekazania takich nienotowanych inwestycji kapitałowych, wycenia się po koszcie pomniejszonym o utratę wartości na koniec każdego okresu sprawozdawczego.

3.14.5. Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to niepochothane instrumenty finansowe o stałych lub możliwych do określenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Pożyczki i należności (w tym należności z tytułu dostaw i usług, salda bankowe i środki na rachunkach oraz inne) wycenia się po koszcie zamortyzowanym metodą efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem utraty wartości.

Dochód odsetkowy ujmuje się stosując efektywną stopę procentową z wyjątkiem należności krótkoterminowych, przy których ujmowane odsetki byłyby nieznaczące.

3.14.6. Utrata wartości aktywów finansowych

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego przeprowadza się analizę aktywów finansowych z wyjątkiem WGPW celem stwierdzenia występowania przesłanek utraty wartości. Uznaje się, że nastąpiła utrata wartości aktywów finansowych w przypadku wystąpienia obiektywnych przesłanek wskazujących, że w wyniku jednego lub kilku zdarzeń po dacie początkowego ujęcia danego składnika aktywów szacunkowe przyszłe przepływy pieniężne z inwestycji uległy zmniejszeniu

W przypadku inwestycji kapitałowych DDS za obiektywną przesłankę utraty wartości uznaje się znaczący lub przedłużający się spadek wartości godziwej papierów wartościowych poniżej ich kosztu.

Dla wszystkich innych rodzajów aktywów finansowych obiektywne przesłanki utraty wartości mogą obejmować:

- znaczące trudności finansowe spółki lub kontrahenta;
- naruszenie umowy, np. niewywiązanie się lub opóźnienie w płatności odsetek lub kapitału;

- prawdopodobieństwo upadłości lub restrukturyzacji finansowej firmy dłużnika;
- zniknięcie aktywnego rynku danego składnika aktywów finansowych wskutek trudności finansowych.

Dla pewnych kategorii aktywów finansowych – np. należności z tytułu dostaw i usług, aktywów, które indywidualnie nie utraciły wartości dodatkowo przeprowadza się zbiorową ocenę występowania przesłanek utraty wartości. Obiektywne przesłanki utraty wartości dotyczące portfela należności mogą obejmować doświadczenia Spółki z egzekwowaniem płatności, zwiększenie liczby płatności opóźnionych powyżej 60 dni w portfelu oraz zauważalne zmiany krajowych lub lokalnych warunków ekonomicznych korelujące z niewywiązywaniem się z zapłaty należności.

Utrata wartości składnika aktywów finansowych wycenianego zgodnie z zasadami zamortyzowanego kosztu będzie równa różnicy między wartością bilansową tego składnika aktywów a wartością bieżącą prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych według jego pierwotnej efektywnej stopy procentowej.

Utrata wartości składnika aktywów finansowych wycenianego po koszcie będzie równa różnicy między wartością bilansową tego składnika aktywów a wartością bieżącą prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych według bieżącej rynkowej stopy zwrotu podobnego składnika aktywów finansowych. Taki odpis nie ulega odwróceniu w późniejszych okresach.

Wartość bilansowa składnika aktywów finansowych ulega bezpośredniemu obniżeniu o kwotę odpisu z tytułu utraty wartości, z wyjątkiem należności z tytułu dostaw i usług, których wartość bilansową redukuje się przy pomocy konta rezerwy. W przypadku uznania należności z tytułu dostaw i usług za nieściągalne odpisuje się je w ciężar konta rezerwy. W przypadku odzyskania uprzednio spisanej kwoty dopisuje się ją do salda na koncie rezerwy. Zmiany wartości bilansowej konta rezerwy ujemne się w wynik.

W przypadku utraty wartości składnika aktywów finansowych DDS skumulowane zyski lub straty uprzednio ujmowane w pozostałych całkowitych dochodach przenosi się na wynik finansowy danego okresu.

Jeżeli utrata wartości aktywów finansowych wycenianych po koszcie zamortyzowanym ulegnie zmniejszeniu w kolejnym okresie rozliczeniowym, a zmniejszenie to można obiektywnie powiązać ze zdarzeniem, które nastąpiło po ujęciu utraty wartości, odpis z tego tytułu ulega odwróceniu przez wynik finansowy w kwocie bilansowej inwestycji na dzień odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości nieprzekraczającej kosztu zamortyzowanego obliczonego bez uwzględnienia utraty wartości.

Utraty wartości papierów wartościowych DDS ujętej uprzednio w wynik nie odwraca się przez ten wynik. Zwiększenie wartości godziwej po ujęciu utraty wartości ujemne się w pozostałych całkowitych dochodach i kumuluje w pozycji kapitału z przeszacowania inwestycji. Kwotę utraty wartości dłużnych papierów wartościowych DDS odwraca się przez wynik finansowy, jeżeli zwiększenie wartości godziwej inwestycji można w sposób obiektywny powiązać ze zdarzeniem, które nastąpiło po dacie ujęcia tej utraty wartości.

3.14.7. Usunięcie aktywów finansowych z bilansu

Spółka Kapitałowa usuwa z bilansu składnik aktywów finansowych tylko w przypadku, gdy prawa umowne do przepływów pieniężnych generowanych przez ten składnik wygasną lub gdy przeniesie dany składnik aktywów oraz wszystkie związane z nim rodzaje ryzyka i korzyści wynikające z praw własności na inną jednostkę. W przypadku, gdy Spółka nie przenosi wszystkich rodzajów ryzyka i korzyści wynikających z praw własności ani ich nie zachowuje, ale nadal sprawuje kontrolę nad przeniesionym składnikiem aktywów, ujemne zachowane udziały w tym składniku i związane z nimi zobowiązania, które będzie musiała uiścić. Jeżeli Spółka zachowuje wszystkie rodzaje ryzyka i korzyści wynikające z prawa własności do przeniesionego składnika aktywów, nadal ujemne ten składnik oraz zabezpieczone finansowanie zewnętrzne na poczet otrzymanych korzyści.

W chwili całkowitego usunięcia składnika aktywów z bilansu różnicę między jego wartością bilansową a sumą otrzymanej i należnej zapłaty oraz skumulowanego zysku lub straty ujętych w pozostałych całkowitych dochodach i skumulowanych w kapitale własnym ujemne się w wynik.

W przypadku usunięcia z bilansu części składnika aktywów finansowych (np. jeżeli Spółka zachowuje możliwość odkupu części przekazanego składnika aktywów), pierwotną wartość bilansową tego składnika alokuje się między część nadal ujmowaną w ramach działalności kontynuowanej, a część wyksięgowaną w oparciu o relatywne wartości godziwe tych części na dzień przekazania. Różnicę między wartością bilansową alokowaną do części składnika aktywów usuniętej z bilansu a sumą zapłaty otrzymanej za tę część oraz skumulowany zysk lub stratę alokowane do tej części i uprzednio ujmowane w pozostałych całkowitych dochodach ujmuje się w wynik. Skumulowany zysk lub stratę uprzednio ujmowane w pozostałych całkowitych dochodach alokuje się między część składnika aktywów nadal ujmowaną w bilansie a część wyksięgowaną odpowiednio do relatywnej wartości godziwej obu tych części.

3.15. Rezerwy

Rezerwy tworzone są w przypadku, kiedy na Spółce ciąży istniejący obowiązek, prawny lub zwyczajowo oczekiwany, wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne oraz można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego zobowiązania.

Ujmowana kwota rezerwy odzwierciedla możliwie najdokładniejszy szacunek kwoty wymaganej do rozliczenia bieżącego zobowiązania na dzień bilansowy, z uwzględnieniem ryzyka i niepewności związanej z tym zobowiązaniem. W przypadku wyceny rezerwy metodą szacunkowych przepływów pieniężnych koniecznych do rozliczenia bieżącego zobowiązania, jej wartość bilansowa odpowiada wartości bieżącej tych przepływów (w przypadku gdy wpływ pieniądza w czasie jest istotny).

Jeśli zachodzi prawdopodobieństwo, że część lub całość korzyści ekonomicznych wymaganych do rozliczenia rezerwy będzie można odzyskać od strony trzeciej, należność tę ujmuje się jako składnik aktywów, jeśli prawdopodobieństwo odzyskania tej kwoty jest odpowiednio wysokie i da się ją wiarygodnie wycenić.

3.16. Umowy rodzące obciążenia

Bieżące zobowiązania wynikające z umów rodzących obciążenia ujmuje się i wycenia jak rezerwy. Za umowę rodzącą obciążenia uważa się umowę zawartą przez Spółkę, wymuszającą nieuniknione koszty realizacji zobowiązań umownych, których wartość przekracza wysokość korzyści ekonomicznych przewidywanych w ramach umowy.

3.17. Restrukturyzacja

Rezerwa na koszty restrukturyzacji ujmowana jest tylko wtedy, gdy Spółka opracowała szczegółowy i formalny plan restrukturyzacji oraz ogłosiła wszystkim zainteresowanym stronom zamiar jego realizacji lub jego główne założenia. Wycena rezerwy restrukturyzacyjnej obejmuje wyłącznie bezpośrednie koszty restrukturyzacji, czyli kwoty niezbędne do przeprowadzenia restrukturyzacji i niezwiązane z bieżącą działalnością podmiotu.

3.18. Gwarancje

Rezerwy na oczekiwane koszty napraw gwarancyjnych ujmowane są w momencie sprzedaży usług zgodnie z najlepszym szacunkiem zarządu co do przyszłych kosztów koniecznych do poniesienia przez Spółkę w okresie gwarancji.

3.19. Instrumenty finansowe

Aktywa i zobowiązania finansowe ujmuje się w chwili, gdy Spółka staje się stroną umowy instrumentu finansowego. Pierwotnie wycenia się je w wartości godziwej. Koszty transakcji przypisywane bezpośrednio do

zakupu lub emisji aktywów i zobowiązań finansowych (z wyjątkiem aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik) odpowiednio dodaje się do lub odejmuje od wartości godziwej aktywów lub zobowiązań finansowych w chwili początkowego ujęcia. Koszty transakcji bezpośrednio przypisywane nabyciu aktywów finansowych lub przejęciu zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik ujmuje się bezpośrednio w wynik.

3.20. Zobowiązania finansowe i instrumenty kapitałowe

3.20.1. Klasyfikacja: instrumenty dłużne lub kapitałowe

Instrumenty dłużne i kapitałowe wyemitowane przez Spółkę klasyfikuje się jako zobowiązania finansowe lub kapitał własny na podstawie postanowień umownych i definicji zobowiązania finansowego i instrumentu kapitałowego.

3.20.2. Instrumenty kapitałowe

Instrumenty kapitałowe to umowy, które odzwierciedlają rezydualny udział w aktywach jednostki po odjęciu wszystkich jej zobowiązań. Instrumenty kapitałowe emitowane przez Spółkę ujmuje się w kwocie otrzymanych wpływów po odjęciu bezpośrednich kosztów emisji.

Odkupione przez Spółkę własne instrumenty kapitałowe ujmuje się lub odnosi bezpośrednio w kapitale własnym. W przypadku sprzedaży, zakupu, emisji lub umorzenia własnych instrumentów kapitałowych Spółki, nie ujmuje się w wynik żadnych związanych z tym zysków ani strat.

3.20.3. Instrumenty złożone

Elementy instrumentów złożonych (bonów zamiennych) wyemitowanych przez Spółkę klasyfikuje się oddzielnie jako zobowiązania finansowe i kapitał własny na podstawie warunków umowy oraz definicji zobowiązań finansowych i instrumentów kapitałowych. Opcja zamiany rozliczana przez jednostkę w formie otrzymania lub przekazania ustalonej liczby własnych instrumentów kapitałowych w zamian za ustaloną kwotę pieniężną lub składnik aktywów finansowych zaliczana jest do instrumentów kapitałowych.

Na dzień emisji wartość godziwą składnika zobowiązań szacuje się na podstawie obowiązującej rynkowej stopy procentowej dla zbliżonych instrumentów niezamiennych. Kwotę tę wykazuje się jako zobowiązanie po koszcie zamortyzowanym metodą efektywnej stopy procentowej do momentu wygaśnięcia w chwili zamiany lub osiągnięcia terminu zapadalności instrumentu.

Koszty transakcji związane z emisją zamiennych bonów alokuje się do składników zobowiązań i kapitału własnego proporcjonalnie do alokacji wpływów brutto. Koszty transakcji dotyczące składnika kapitału własnego ujmuje się bezpośrednio w kapitale własnym. Koszty transakcji dotyczące składnika zobowiązań ujmuje się w wartości bilansowej zobowiązania i amortyzuje w okresie użyteczności bonów metodą efektywnej stopy procentowej.

3.20.4. Zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe klasyfikuje się jako „wyceniane w WGPW” lub jako „pozostałe zobowiązania finansowe”.

Zobowiązania finansowe wyceniane w WGPW

Do tej kategorii zalicza się zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu lub wyznaczone jako wyceniane w WGPW.

Zobowiązanie finansowe klasyfikuje się jako przeznaczone do obrotu, jeżeli:

- zostało podjęte przede wszystkim w celu odkupu w krótkim terminie;
- stanowi część określonego portfela instrumentów finansowych, którymi Spółka zarządza łącznie zgodnie z bieżącym i faktycznym wzorcem generowania krótkoterminowych zysków; lub
- jest instrumentem pochodnym niesklasyfikowanym i niedziałającym jako zabezpieczenie.

Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu mogą zostać wyznaczone jako wyceniane w WGPW na moment początkowego ujęcia, jeżeli:

- taka klasyfikacja eliminuje lub znacząco redukuje niespójność wyceny lub ujęcia, jaka wystąpiłaby w innych warunkach; lub
- składnik aktywów finansowych należy do Spółki aktywów lub zobowiązań finansowych, lub do obu tych grup objętych zarządzaniem, a jego wyniki wyceniane są w wartości godziwej zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem lub inwestycjami Spółki, w ramach której informacje o grupowaniu aktywów są przekazywane wewnętrznie; lub
- stanowi część kontraktu zawierającego jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, a MSR 39 dopuszcza klasyfikację całego kontraktu (składnika aktywów lub zobowiązań) do pozycji wycenianych w WGPW.

Pozostałe zobowiązania finansowe

Po początkowym ujęciu pozostałe zobowiązania finansowe (w tym kredyty i pożyczki, zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz inne zobowiązania) wycenia się po koszcie zamortyzowanym metodą efektywnej stopy procentowej. Metoda efektywnej stopy procentowej to sposób obliczania zamortyzowanego kosztu zobowiązania finansowego i alokacji kosztu odsetkowego na odpowiedni okres. Efektywna stopa procentowa to dokładna stopa dyskonta szacunkowych przyszłych wpływów pieniężnych (w tym wszystkich uiszczonych lub otrzymanych opłat i punktów stanowiących integralną część efektywnej stopy procentowej, kosztów transakcji i innych premii czy upustów) przez okres prognozowanej użyteczności zobowiązania finansowego lub - w razie konieczności - w krótszym okresie, do wartości bilansowej netto w chwili początkowego ujęcia.

Umowy gwarancji finansowej

Umowa gwarancji finansowej to umowa nakładająca na spółkę obowiązek dokonania określonych płatności kompensujących posiadaczowi stratę poniesioną wskutek niewywiązania się określonego dłużnika z obowiązku płatności wynikającego z warunków danego instrumentu dłużnego.

Umowy gwarancji finansowej emitowane przez Spółkę wycenia się początkowo w wartości godziwej, a jeżeli nie zostały sklasyfikowane jako WGPW, wycenia się je następnie według wyższej z następujących kwot: - wartości zobowiązania umownego określonej zgodnie z MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe”:

- początkowo ujętej kwoty, pomniejszonej, tam gdzie ma to zastosowanie, o łączną amortyzację ujętą zgodnie z zasadami ujmowania przychodów.

Usunięcie zobowiązań finansowych z bilansu

Spółka usuwa zobowiązania finansowe z bilansu wyłącznie w przypadku ich wypełnienia, umorzenia lub wygaśnięcia. Różnicę między wartością bilansową usuniętego zobowiązania finansowego a zapłatą uiszczoną lub należną ujmuje się w wynik.

3.21. Ujmowanie przychodów

Przychody ujmowane są w wartości godziwej zapłaty otrzymanej lub należnej, po pomniejszeniu o przewidywane rabaty, zwroty klientów i podobne pomniejszenia, w tym podatek od towarów i usług VAT oraz inne podatki związane ze sprzedażą, za wyjątkiem podatku akcyzowego.

Zgodnie z MSSF 15 podstawowym kryterium ujęcia przychodów jest wypełnienie zobowiązania do wykonania świadczenia, co ma miejsce w momencie uzyskania przez nabywcę kontroli nad dobrami lub usługami. Transfer towarów lub usług na rzecz klienta ujmowany jest w wysokości wynagrodzenia, którego Spółka spodziewa się w zamian za te towary lub usługi. MSSF 15 (§ 31 i n.) wskazuje konieczność oszacowania i ujęcia przychodów w momencie przekazania kontroli nad dobrem lub usługą w wysokości, która z dużym prawdopodobieństwem nie będzie ulegała znaczącemu odwróceniu.

3.21.1. Sprzedaż towarów

Przychody ze sprzedaży towarów ujmowane są w momencie, kiedy towary zostały dostarczone i a wszelkie prawa do tego towaru zostały przekazane oraz po spełnieniu wszystkich następujących warunków:

- przeniesienia przez Spółkę na nabywcę znaczącego ryzyka i korzyści wynikających z prawa własności towarów;
- sędowania przez Spółkę funkcji kierowniczych w stopniu związanym na ogół z prawem własności oraz efektywnej kontroli nad sprzedanymi towarami;
- możliwości dokonania wiarygodnej wyceny kwoty przychodów;
- wystąpienia prawdopodobieństwa, że jednostka otrzyma korzyści ekonomiczne związane z transakcją; oraz
- możliwości wiarygodnej wyceny kosztów poniesionych lub przewidywanych w związku z transakcją.

3.21.2. Świadczenie usług

Przychody z umowy świadczenia usług ujmuje się poprzez odniesienie do stopnia zaawansowania realizacji umowy. Stopień zaawansowania realizacji umowy określa się następująco:

- przychody ze sprzedaży usług i materiałów ujmuje się według umownych stawek jak roboczogodziny i poniesionych bezpośrednich kosztów.

3.21.3. Przychody z tytułu odsetek i dywidend

Przychód z dywidend ujmowany jest w chwili ustanowienia prawa udziałowca do jej otrzymania (pod warunkiem, że zachodzi prawdopodobieństwo uzyskania przez Spółkę korzyści ekonomicznych oraz że da się wiarygodnie wycenić wysokość przychodu).

Dochód odsetkowy ze składnika aktywów finansowych ujmuje się, jeżeli zachodzi prawdopodobieństwo uzyskania przez Spółkę korzyści ekonomicznych, a kwotę dochodu da się wiarygodnie wycenić. Dochód odsetkowy rozlicza się w czasie w odniesieniu do nierozliczonej kwoty kapitału i przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, stanowiącej stopę dyskontującą przyszłe wpływy pieniężne prognozowane na okres ekonomicznej użyteczności składnika aktywów finansowych do kwoty wartości bilansowej tego składnika aktywów w momencie początkowego ujęcia.

3.22. Umowy o usługę długoterminową

Jeżeli można wiarygodnie oszacować wynik umowy o usługę długoterminową, przychody i koszty są ujmowane poprzez odniesienie do stopnia zaawansowania realizacji działań na koniec okresu sprawozdawczego, mierzonych w oparciu o proporcję poniesionych kosztów z tytułu prac wykonanych do tej pory w stosunku do

szacowanych całkowitych kosztów kontraktu, chyba że taka metodologia nie będzie reprezentatywnie przedstawiała stopnia zaawansowania prac. Zmiany w wykonanych pracach, roszczenia i premie są również brane pod uwagę, jeżeli można wiarygodnie oszacować ich koszty i ich otrzymanie jej jest prawdopodobne. Jeżeli nie można wiarygodnie oszacować wyniku na umowie o usługę długoterminową, przychody z tytułu umowy są ujmowane do wysokości poniesionych kosztów umowy oraz jeżeli jest prawdopodobne uzyskanie tych przychodów. Koszty umowy ujmuje się jako koszty w okresie, w którym zostały poniesione. Gdy jest prawdopodobne, że łączne koszty umowy przekroczą łączne przychody z tytułu umowy, przewidywaną stratę ujmuje się natychmiastowo w koszty.

Jeżeli suma kosztów umownych poniesionych na dany dzień i ujętych zysków pomniejszonych o ujęte straty przekracza wartość zafakturowaną, nadwyżkę wykazuje się w należnościach od klientów z tytułu prac objętych umową. Jeżeli wartość kosztów zafakturowanych na dany dzień przekracza sumę kosztów umownych poniesionych na dany dzień i ujętych zysków pomniejszonych o ujęte straty, nadwyżkę wykazuje się w zobowiązaniach wobec klientów z tytułu prac objętych umową. Kwoty otrzymane przed wykonaniem prac, których dotyczą, ujmuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w zobowiązaniach, jako otrzymane zaliczki. Kwoty zafakturowane z tytułu zrealizowanych prac, ale niezapłacone jeszcze przez klientów, ujmuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w należnościach z tytułu dostaw i usług.

3.23. Opodatkowanie

Podatek dochodowy jednostki obejmuje podatek bieżący do zapłaty oraz podatek odroczony.

3.23.1. Podatek bieżący

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego okresu sprawozdawczego. Zysk (strata) podatkowa różni się od księgowego zysku (straty) netto w związku z wyłączeniem przychodów przejściowo niepodlegających opodatkowaniu i kosztów przejściowo niestanowiących kosztów uzyskania przychodów oraz pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu. Obciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym.

3.23.2. Podatek odroczony

Podatek odroczony ujmuje się od różnic przejściowych między wartością bilansową składników aktywów i zobowiązań w sprawozdaniu finansowym a odpowiadającą im podstawą opodatkowania stosowaną do obliczania wysokości zysku opodatkowanego, a także od nierozliczonych strat podatkowych oraz niewykorzystanych ulg podatkowych. Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego ujmuje się zasadniczo dla wszystkich dodatnich różnic przejściowych. Składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie tych różnic przejściowych. Tego rodzaju aktywów i zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego nie ujmuje się, jeżeli różnice przejściowe wynikają z wartości firmy lub z początkowego ujęcia (poza połączeniem jednostek) innych aktywów i zobowiązań w transakcji, która nie wpływa na zysk podatkowy ani księgowy.

Ujmuje się rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego od dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych i stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, chyba że Spółka Kapitałowa jest w stanie kontrolować odwrócenie różnicy przejściowej i jest prawdopodobne, że różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu w dającej się przewidzieć przyszłości. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z ujemnych różnic przejściowych związanych z takimi inwestycjami i udziałami są ujmowane tylko do tego stopnia, że jest prawdopodobne, że będą wystarczające zyski podlegające opodatkowaniu, na podstawie których będzie można wykorzystać korzyści podatkowe wynikające z różnic

przejściowych oraz że oczekuje się, iż różnice przejściowe ulegną odwróceniu w dającej się przewidzieć przyszłości. Wartość składników aktywów z tytułu podatku odroczonego podlega analizie na każdy dzień bilansowy, a w przypadku gdy spodziewane przyszłe zyski podatkowe nie będą wystarczające dla realizacji składnika aktywów lub jego części, następuje jego odpis.

Podatek odroczony jest wyliczany przy użyciu stawek podatkowych, które będą obowiązywać w momencie, gdy pozycja aktywów zostanie zrealizowana lub zobowiązanie stanie się wymagalne. Wycena rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego i aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego odzwierciedla skutki podatkowe, które nastąpią odpowiednio do przewidywanego przez Spółkę sposobu realizacji lub rozliczenia na dzień bilansowy wartości bilansowych aktywów i zobowiązań.

3.23.3. Podatek bieżący i odroczony za bieżący okres

Podatek bieżący i odroczony ujmuje się w wynik, z wyjątkiem przypadków dotyczących pozycji ujmowanych w pozostałych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w kapitale własnym. W takiej sytuacji podatek bieżący i odroczony ujmuje się również odpowiednio w pozostałych całkowitych dochodach lub w kapitale własnym. Jeżeli podatek bieżący lub odroczony wynika z początkowego rozliczenia połączenia jednostek gospodarczych, efekt podatkowy uwzględnia się w dalszych rozliczeniach tego połączenia.

3.23.4. Pochodne instrumenty finansowe

Emitent dopuszcza możliwość zawierania różnorodnych umów instrumentów pochodnych w celu zarządzania ryzykiem stopy procentowej i kursowym. Obejmują one kontrakty forward, swapy stóp procentowych i swapy walutowe.

Instrumenty pochodne ujmuje się początkowo w wartości godziwej na dzień podpisania stosownych umów, a następnie przeszacowuje do wartości godziwej na koniec każdego okresu sprawozdawczego. Wynikowe zyski lub straty ujmuje się bezpośrednio w wynik, chyba że dany instrument wykorzystywany jest jako instrument zabezpieczający. W takim przypadku moment ujęcia w wynik zależy od charakteru powiązania zabezpieczającego.

3.24. Budowane instrumenty pochodne

Instrumenty pochodne wbudowane w inne instrumenty finansowe lub w umowy niebędące instrumentami finansowymi traktowane są jako oddzielne instrumenty pochodne, jeżeli charakter instrumentu wbudowanego oraz ryzyko z nim związane nie jest ściśle powiązane z charakterem umowy bazowej i ryzykiem z niej wynikającym i jeżeli umowy bazowe nie są wyceniane w WGPW.

3.25. Rachunkowość zabezpieczeń

Spółka nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń.

3.26. Połączenia jednostek gospodarczych

Przejęcia innych podmiotów rozlicza się metodą przejęcia. Zapłatę przekazaną w transakcji połączenia jednostek gospodarczych wycenia się w wartości godziwej, obliczonej jako zbiorcza kwota wartości godziwych na dzień przejęcia przekazanych przez Spółkę aktywów, zobowiązań zaciągniętych przez Spółkę wobec poprzednich właścicieli jednostki przejmowanej oraz instrumentów kapitałowych wyemitowanych przez Spółkę w zamian za przejęcie kontroli nad jednostką przejmowaną. Koszty związane z przejęciem ujmuje się w wynik w momencie ich poniesienia.

Możliwe do zidentyfikowania aktywa i zobowiązania wycenia się w wartości godziwej na dzień przejęcia, z następującymi wyjątkami:

- aktywa i zobowiązania wynikające z odroczonego podatku dochodowego lub związane z umowami o świadczenia pracownicze ujmują się i wycenia zgodnie z MSR 12 „Podatek dochodowy” i MSR 19 „Świadczenia pracownicze”;
- zobowiązania lub instrumenty kapitałowe związane z programami płatności rozliczanymi na bazie akcji w jednostce przejmowanej lub w Spółce, które mają zastąpić analogiczne umowy obowiązujące w jednostce przejmowanej, wycenia się zgodnie z MSSF 2 „Płatności na bazie akcji” na dzień przejęcia (patrz nota 3.16.2) oraz
- aktywa (lub grupy aktywów przeznaczone do zbycia) sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży zgodnie z MSSF 5 „Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży i działalność zaniechana” wycenia się zgodnie z wymogami tego standardu.

Wartość firmy wycenia się jako nadwyżkę sumy przekazanej zapłaty, kwoty udziałów niedających kontroli w jednostce przejmowanej oraz wartości godziwej poprzednio posiadanych przez jednostkę przejmującą udziałów w jednostce przejmowanej nad kwotą wartości godziwej możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywów netto i zobowiązań wycenionych na dzień przejęcia. Jeżeli po ponownej weryfikacji wartość netto wycenionych nadziei przejęcia możliwych do zidentyfikowania aktywów i zobowiązań przekracza sumę przekazanej zapłaty, wartości udziałów niedających kontroli w jednostce przejmowanej oraz wartości godziwej udziałów w tej jednostce uprzednio posiadanych przez jednostkę przejmującą, nadwyżkę tę ujmują się bezpośrednio w wyniku jako zysk na okazynym nabyciu.

Udziały niedające kontroli stanowiące część udziałów właścicielskich i uprawniające posiadaczy do proporcjonalnego udziału w aktywach netto jednostki w przypadku jej likwidacji można początkowo wycenić w wartości godziwej lub odpowiednio do proporcji udziałów niedających kontroli w ujętej wartości możliwych do zidentyfikowania aktywów netto jednostki przejmowanej. Wybór metody wyceny dokonuje się indywidualnie dla każdej transakcji przejęcia. Inne rodzaje udziałów niedających kontroli wycenia się w wartości godziwej lub inną metodą przepisaną w MSSF.

Jeżeli zapłata przekazana w transakcji połączenia jednostek gospodarczych obejmuje aktywa lub zobowiązania wynikające z umowy o zapłacie warunkowej, zapłatę tę wycenia się w wartości godziwej na dzień przejęcia i ujmują jako część wynagrodzenia przekazanego w transakcji połączenia jednostek gospodarczych. Zmiany wartości godziwej zapłaty warunkowej kwalifikujące się jako korekty za okres objęty wyceną uwzględnia się retrospektywnie, w korespondencji z odpowiednimi korektami wartości firmy. Korekty dotyczące okresu wyceny to takie, które są wynikiem uzyskania dodatkowych informacji dotyczących „okresu objętego wyceną” (który nie może być dłuższy niż jeden rok od dnia przejęcia), dotyczących faktów i okoliczności występujących na dzień przejęcia.

Zmiany wartości godziwej zapłaty warunkowej, które nie kwalifikują się jako korekty dotyczące okresu wyceny, rozlicza się w zależności od klasyfikacji zapłaty warunkowej. Warunkowej zapłaty sklasyfikowanej jako kapitał własny nie wycenia się ponownie, a jej późniejsze uregulowanie rozlicza się w ramach kapitału własnego. Zapłata warunkowa zaklasyfikowana jako składnik aktywów lub zobowiązań podlega przeszacowaniu na kolejne dni sprawozdawcze zgodnie z MSR 39 lub MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe”, a wynikające z przeszacowania zyski lub straty ujmują się w wynik.

W przypadku połączenia jednostek realizowanego etapami, udziały w jednostce przejmowanej uprzednio posiadane przez Spółkę przeszacowuje się do wartości godziwej nadziei przejęcia (tj. dzień uzyskania kontroli), a wynikający stąd zysk lub stratę ujmują się w wynik. Kwoty wynikające z posiadania udziałów w jednostce przejmowanej przed datą przejęcia, uprzednio ujmowane w pozostałych całkowitych dochodach, przenosi się do rachunku zysków i strat, jeżeli takie traktowanie byłoby poprawne w chwili zbycia tych udziałów.

Jeżeli początkowe rozliczenie księgowe połączenia jednostek na koniec okresu sprawozdawczego, w którym połączenie miało miejsce, nie jest kompletne, Spółka prezentuje w swoim sprawozdaniu finansowym tymczasowe kwoty dotyczące pozycji, których rozliczenie jest niekompletne. W okresie wyceny Spółka koryguje

tymczasowe kwoty ujęte na dzień przejęcia (patrz wyżej) lub ujmuje dodatkowe aktywa albo zobowiązania dla odzwierciedlenia nowych faktów i okoliczności występujących na dzień przejęcia, które, jeśli byłyby znane, wpłynęłyby na ujęcie tych kwot na ten dzień.

3.27. Zasady konsolidacji

Spółka dokonuje konsolidacji sprawozdań finansowych jednostek zależnych metodą pełną. Konsolidacja jednostek stowarzyszonych dokonywana jest metodą praw własności.

3.28. Inwentaryzacja

Spółka w celu potwierdzenia wartości posiadanych aktywów przeprowadza ich inwentaryzację, której termin jest określony w zarządzeniu o inwentaryzacji wydanym przez Zarząd Spółki.

Zarządzenie to określa szczegółowo czas, miejsce i rodzaj inwentaryzacji, powołuje komisję inwentaryzacyjną oraz ustala zasady i osoby odpowiedzialne za rozliczenie wyników inwentaryzacji.

3.29 Segmenty operacyjne

Działalność prowadzona przez Spółkę jest jednorodna i obejmuje świadczenie usług serwisowych o podobnej charakterystyce i w podobny sposób. W związku z tym wyodrębnienie segmentów spełniających wszystkie kryteria zawarte w par. 5 MSSF 8 nie jest możliwe.

Aktywa operacyjne Jednostki zlokalizowane są na terytorium Polski. Aktywa operacyjne nie podlegają alokacji do poszczególnych grup usług i są monitorowane na poziomie sprawozdania finansowego.

4. Informacja dodatkowa - istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

Stosując zasady rachunkowości obowiązujące w Spółce, zarząd jednostki dominującej zobowiązany jest do dokonywania szacunków, osądów i założeń dotyczących kwot wyceny poszczególnych składników aktywów i zobowiązań. Szacunki i związane z nimi założenia opierają się o doświadczenia historyczne i inne czynniki uznawane za istotne. Rzeczywiste wyniki mogą odbiegać od przyjętych wartości szacunkowych.

Szacunki i leżące u ich podstaw założenia podlegają bieżącej weryfikacji. Zmianę wielkości szacunkowych ujmuje się w okresie, w którym nastąpiła weryfikacja, jeżeli dotyczy ona wyłącznie tego okresu, lub w okresie bieżącym i okresach przyszłych, jeżeli zmiana dotyczy ich na równi z okresem bieżącym.

4.1. Profesjonalny osąd w rachunkowości

Poniżej przedstawiono podstawowe osądy, inne niż te związane z szacunkami (patrz Nota 4.2), dokonane przez zarząd w procesie stosowania zasad rachunkowości jednostki i mające największy wpływ na wartości ujęte w sprawozdaniu finansowym.

4.1.1. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności

Zarząd dokonał przeglądu posiadanych przez Spółkę aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności w świetle wymogów utrzymania progów kapitałowych i płynności i potwierdził intencje i zdolność Spółki do utrzymania tych aktywów do terminu wymagalności.

4.1.2. Kalkulacja zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych

Szczegółowe zasady odpraw emerytalnych przyjęte wynikają wprost z przepisów Kodeksu Pracy i powiązanych z nim aktów prawnych, które określają podstawę wymiaru świadczenia, jego wysokość (krotność podstawy), liczbę przepracowanych lat oraz ewentualne inne warunki konieczne dla nabycia prawa do danego świadczenia.

4.2. Niepewność szacunków

Poniżej przedstawiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości oraz inne podstawy szacunku niepewności na dzień bilansowy, mające znaczący wpływ na ryzyko istotnych korekt wartości bilansowej aktywów i zobowiązań w następnym roku obrotowym.

4.2.1. Utrata wartości firmy

Stwierdzenie, czy wartość firmy uległa obniżeniu, wymaga oszacowania wartości użytkowej wszystkich jednostek generujących przepływy pieniężne, do których wartość firmy została przypisana. Chcąc obliczyć wartość użytkową, zarząd musi oszacować przyszłe przepływy pieniężne przypadające na daną jednostkę i ustalić właściwą stopę dyskonta, konieczną do obliczenia wartości bieżącej tych przepływów.

4.2.2. Okresy użytkowania ekonomicznego rzeczowych aktywów trwałych

Spółka weryfikuje przewidywane okresy użytkowania ekonomicznego składników pozycji rzeczowych aktywów trwałych na koniec każdego rocznego okresu sprawozdawczego. W roku objętym sprawozdaniem finansowym ani w roku poprzedzającym nie stwierdzono konieczności zmian tych okresów.

4.2.3. Odpis aktualizujący wartości należności

Spółka dokonuje okresowego (przynajmniej raz do roku na dzień bilansowy) oszacowania prawidłowości ustalenia odpisów aktualizujących dotyczących należności. Szacunki te oparte są głównie na doświadczeniu historycznym oraz analizie różnorodnych czynników wpływających na możliwość windykacji tych należności.

4.2.4. Odpis aktualizujący wartości zapasów

Spółka dokonuje zakupów towarów i materiałów bezpośrednio potrzebnych do realizacji zdarzenia. Wszystkie zapasy podlegają na dzień bilansowy weryfikacji obejmującej termin i przesłanki zakupu, przyczynę zalegania oraz możliwości ich zużycia w przyszłości. Wszystkie pozycje, przy których brak jest perspektyw zużycia lub sprzedaży w okresie dłuższym niż rok objęte są 100% odpisem aktualizującym. Odpisanie wartości zapasów odbywa się na zasadzie odpisów indywidualnych.

Informacja dodatkowa - noty

5. Przychody

Przychody ze sprzedaży Spółki	Okres zakończony 30.09.2018	Okres zakończony 30.09.2017
	PLN	PLN
Przychody ze sprzedaży produktów i usług	73 357 433	60 262 194
Przychody z tytułu umów długoterminowych	-	-
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	31 412 020	16 977 268
RAZEM	104 769 454	77 239 462

5.1. Informacje geograficzne

Jednostka działa na dwóch głównych obszarach geograficznych – w Polsce, będącej krajem jej siedziby oraz Europie. Poniżej przedstawiono przychody Spółki od klientów zewnętrznych w rozbiciu na obszary geograficzne.

	Przychody od klientów zewnętrznych	
	Okres zakończony 30.09.2018	Okres zakończony 30.09.2017
	PLN	PLN
Sprzedaż krajowa	98 804 294	73 950 998
Kraje Unii Europejskiej	4 980 510	3 186 183
Pozostałe kraje	984 650	102 281
RAZEM	104 769 454	77 239 462

6. Segmenty operacyjne

W okresie objętym niniejszym jednostkowym sprawozdaniem finansowym Spółki nie występowała konieczność wyodrębnienia segmentów operacyjnych według MSSF 8. Działalność prowadzona przez Spółkę jest jednorodna i obejmuje świadczenie usług serwisowych o podobnej charakterystyce i w podobny sposób. Niemożliwym było wyodrębnienie segmentów spełniających wszystkie kryteria zawarte w par. 5 MSSF 8, a w szczególności warunki:

MSSF 8.5 b - spółka oferuje na rynku szereg usług, które są wykonywane w zależności od potrzeb klienta. Nie są to jednak usługi o charakterystyce na tyle oddalonej od siebie, iż występowałaby konieczność i możliwość regularnego nadzorowania i sprawdzania wyników operacyjnych dla działalności w ich obszarach. Nie przypisuje się im oddzielnych zasobów - szczególnie ludzkich, gdyż są to głównie zasoby Spółki. Zasoby te alokowane są na bieżąco do projektów, z których wiele pokrywa cały szereg usług i produktów świadczonych przez Spółkę.

MSSF 8.5 c - spółka nie dysponuje informacjami finansowymi na temat wyników działalności dla poszczególnych usług i produktów, gdyż informacje takie nie są konieczne przy monitorowaniu i planowaniu działalności.

Aktywa operacyjne Jednostki zlokalizowane są na terytorium Polski.

7. Koszty działalności operacyjnej

	Okres zakończony 30.09.2018	Okres zakończony 30.09.2017
	PLN	PLN
Koszty działalności operacyjnej		
a) amortyzacja	1 632 746	1 525 945
b) zużycie materiałów i energii	9 843 641	7 957 997
c) usługi obce	44 485 328	37 959 569
d) podatki i opłaty	377 975	254 645
e) wynagrodzenia	8 841 480	7 619 908
f) ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	2 008 801	1 595 421
g) pozostałe koszty rodzajowe	1 449 078	1 526 888
g) wartość sprzedanych towarów i materiałów	28 422 405	15 235 294
Koszty według rodzaju, razem	97 061 454	73 675 667
Zmiana stanu zapasów, produktów i rozliczeń międzyokresowych	- 180 611	- 911 116
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki	- 33 840	- 418 856
Koszty sprzedaży (wielkość ujemna)	- 3 957 004	- 3 628 633
Koszty ogólnego zarządu (wielkość ujemna)	- 10 585 154	- 7 227 376
Koszt własny sprzedaży	82 304 845	61 489 686

8. Koszty świadczeń pracowniczych

	Okres zakończony 30.09.2018	Okres zakończony 30.09.2017
	PLN	PLN
Koszty wynagrodzeń, w tym koszty restrukturyzacji w kwocie 0 PLN oraz koszty świadczeń z tytułu rozwiązania stosunku pracy w kwocie 0 PLN	8 841 480	7 619 908
<i>w tym: kluczowego personelu</i>	1 057 163	865 291
Koszty świadczeń socjalnych	-	-
<i>w tym: kluczowego personelu</i>	-	-
Opcje na akcje przyznane kadrze zarządzającej oraz pracownikom	-	-
<i>w tym: kluczowego personelu</i>	-	-
Koszty świadczeń emerytalnych - programy określonych składek	-	-
<i>w tym: kluczowego personelu</i>	-	-
Koszty świadczeń emerytalnych - programy określonych świadczeń	-	-
<i>w tym: kluczowego personelu</i>	-	-
Pozostałe świadczenia po okresie zatrudnienia	-	-
<i>w tym: kluczowego personelu</i>	-	-
Razem	8 841 480	7 619 908

9. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

9.1. Pozostałe przychody operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne	Okres zakończony 30.09.2018	Okres zakończony 30.09.2017
	PLN	PLN
Zysk ze zbycia aktywów:		
Zysk ze sprzedaży majątku trwałego	56 709	14 741
Zysk ze sprzedaży nieruchomości inwestycyjnych	-	-
Razem	56 709	14 741
Pozostałe przychody operacyjne:		
Umorzone i przedawnione zobowiązania	-	-
Otrzymane odszkodowania, kary i grzywny	118 986	170 002
Rozwiązanie rezerw	-	-
Rozwiązanie odpisów aktualizujących wartość aktywów	-	50 756
Dotacje	153 481	271 739
Pozostałe	115 955	12 227
Razem	388 423	504 724

9.2. Pozostałe koszty operacyjne

Pozostałe koszty operacyjne	Okres zakończony 30.09.2018	Okres zakończony 30.09.2017
	PLN	PLN
Straty ze zbycia aktywów:		
Strata ze sprzedaży majątku trwałego	-	-
Strata ze sprzedaży nieruchomości inwestycyjnych	-	-
Razem	-	-
Utworzone odpisy aktualizujące i rezerwy:		
Wartość firmy	-	-
Aktywa niematerialne	-	-
Rzeczowe aktywa trwałe	-	-
Aktywa finansowe	-	-
Należności handlowe	27 058	4 707
Pozostałe	207 634	16 456
Razem	234 692	21 163
Pozostałe koszty operacyjne:		
Umorzone należności	1 311	-
Koszty pokryte odszkodowaniem	18 866	123 666
Pozostałe	137 797	45 717
Razem	157 974	169 383

10. Przychody finansowe

Przychody finansowe	Okres zakończony 30.09.2018	Okres zakończony 30.09.2017
	PLN	PLN
Przychody odsetkowe:		
Lokaty bankowe	902	4 640
Pozostałe pożyczki i należności	32 642	17 731
Razem	33 545	22 371
Pozostałe przychody finansowe:		
Wynik netto z tytułu różnic kursowych	-	-
Dywidenda	-	-
Pozostałe	-	108
Razem	-	108

11. Koszty finansowe

Koszty finansowe	Okres zakończony 30.09.2018	Okres zakończony 30.09.2017
	PLN	PLN
Koszty odsetkowe:		
Odsetki od kredytów i kredytów w rachunku bieżącym (z wyłączeniem tych od jednostek powiązanych)	50 509	87 618
Odsetki od kredytów i kredytów w rachunku bieżącym otrzymanych od jednostek powiązanych	-	-
Odsetki od zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	107 752	109 761
Koszty z tytułu akredytyw i gwarancji	10 430	2 938
Pozostałe	21 590	3 333
Razem	190 281	203 650
Pozostałe koszty finansowe:		
Wynik netto z tytułu różnic kursowych	-	59 990
Pozostałe	199 368	135 764
Razem	199 368	195 754

12. Podatek dochodowy dotyczący działalności kontynuowanej

	Stan na 30.09.2018	Stan na 30.09.2017
	PLN	PLN
Bieżący podatek dochodowy:		
Bieżące obciążenie podatkowe	1 190 915	838 567
Korekty wykazane w bieżącym roku w odniesieniu do podatku z lat ubiegłych	-	-
Inne	-	-
Razem	1 190 915	838 567
Odroczony podatek dochodowy:		
Podatek odroczony powstały w ciągu okresu sprawozdawczego	- 240 568	- 266 301
Podatek odroczony przeniesiony z kapitału na wynik	-	-
Korekty podatku odroczonego w związku ze zmianami stawek podatkowych czy przepisów	-	-
Odpisy (odwrócenia wcześniej dokonanych odpisów z tytułu podatku odroczonego)	266 301	356 661
Inne		
Razem	25 733	90 359
Razem podatek dochodowy ujęty w wyniku	1 216 649	928 926

12.1. Uzgodnienie wyniku podatkowego do wyniku księgowego

	Stan na 30.09.2018	Stan na 30.09.2017
	PLN	PLN
Przychody i zyski w ewidencji	105 323 472	77 774 312
Przychody niepodlegające opodatkowaniu i wolne od podatku:	723 032	270 348
Rozwiązanie odpisu aktualizującego	610	50 756
Korekty sprzedaży dotyczące roku poprzedniego	- 3 661	- 4 534
Przychody Benefit	-	140 037
Naliczone/niewpłacone odszkodowanie	15 590	-
Rozliczenie dotacji	96 413	54 732
Dodatnie niezrealizowane RK	-	28 165
Odsetki naliczone	24 314	8 332
Wycena kredytu SCN	-	-7 139
Oszacowanie przychodów	584 178	-
Dodatnie RK od środków własnych	5 586	-
Przychody podatkowe, niebędące przychodami księgowymi	10 554	22 951
Wpłacone odszkodowanie	3 062	12 283
Zapłacone odsetki od pożyczek	7 492	3 556

Rozliczenie dotacji - naliczona	-	7 112
Razem przychody podatkowe (1-2+3)	104 600 440	77 526 914
Koszty i straty w ewidencji	97 704 658	72 928 551
Koszty nie stanowiące KUP zwiększające podstawę opodatkowania:	2 782 690	2 649 287
Rezerwy	512 414	691 048
Niezapłacone wynagrodzenia	163 683	101 643
Nieopłacone składki ZUS	279 083	243 860
Nieopłacone diety	2 000	525
Amortyzacja NKUP	709 010	1 161 622
Likwidacja ŚT leasing	40 029	-
Aktualizacja należności	27 668	21 163
Aktualizacja zapasów	207 634	-
PFRON	124 649	106 418
Darowizny	5 450	2 000
Prowizje rozliczone w roku poprzednim	-	47 979
Odsetki niezapłacone, budżetowe, kary	20 422	2 701
Ujemne niezrealizowane RK (per saldo)	23 086	-
Różnice kursowe NKUP	-	534
Oszacowanie kosztów	527 419	-
Pozostałe koszty NKUP operacyjne	6 847	13 697
Pozostałe koszty NKUP rodzajowe	133 297	256 097
Koszty podatkowo stanowiące koszty uzyskania, ale nieuwjęte w wyniku roku obrotowego zmniejszające podstawę opodatkowania:	3 410 498	2 834 139
Koszty NKUP dotacje	846 590	54 732
Raty leasingowe	691 048	567 180
Rozwiązane rezerwy	160 653	461 951
Prowizja i odsetki od kredytu i pożyczki	13 066	26 017
Zapłacone FV w roku bieżącym	-	14 203
Zapłacony w roku bieżącym ZUS z roku poprzedniego	243 860	245 831
Zapłacony w roku bieżącym wynagrodzenia z roku poprzedniego	101 643	110 837
Zapłacone w roku bieżącym diety z roku poprzedniego	525	274
Amortyzacja podatkowa	1 353 113	1 353 113
Razem przychody podatkowe (1-2+3)	98 332 466	73 113 403
Dochód / strata	6 267 974	4 413 511
Dochody wolne od opodatkowania	-	-
Odliczenia od dochodu:	-	-
Straty podatkowe z lat ubiegłych	-	-
Darowizny	-	-
Inne	-	-
Podstawa opodatkowania	6 267 974	4 413 511
Podatek dochodowy wg stawki	1 190 915	838 567
Odliczenia od podatku	-	-
Podatek należny	1 190 915	838 567

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie obowiązujących przepisów podatkowych. Zastosowanie tych przepisów różnicuje zysk (stratę) podatkową od księgowego zysku (straty) netto, w związku z wyłączeniem przychodów niepodlegających opodatkowaniu i kosztów nie stanowiących kosztów uzyskania przychodów oraz pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu. Obciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym. Przepisy podatkowe obowiązujące w latach 2017-2018 ustalały stawkę podatkową na poziomie 19%. Obecne przepisy nie zakładają zmian ani różnicowania stawek podatkowych dla przyszłych okresów.

W zakresie podatku dochodowego, Spółka podlega przepisom ogólnym w tym zakresie. Spółka nie prowadzi działalności w Specjalnej Strefie Ekonomicznej, co różnicowałoby zasady określania obciążeń podatkowych w stosunku do przepisów ogólnych w tym zakresie. Rok podatkowy jak i bilansowy nie pokrywają się z rokiem kalendarzowym.

12.2. Saldo podatku odroczonego

Aktywa z tytułu odroczonego podatku

Tytuły różnic przejściowych	aktywa z tytułu odroczonego podatku		zmiana aktywa ujęta w wyniku finansowym za okres		zmiana aktywa ujęta w kapitale za okres	
	Stan na 30.09.2018	Stan na 30.09.2017	01.10.2017 - 30.09.2018	01.10.2016 - 30.09.2017	01.10.2017 - 30.09.2018	01.10.2016 - 30.09.2017
	PLN	PLN		PLN		PLN
środki trwałe i wartości niematerialne i prawne	-	-	-	-	5 993	-
środki trwałe i wartości niematerialne i prawne w leasingu finansowym	45 589	52 292	-	6 703	52 292	-
różnice kursowe niezrealizowane	5 892	4 419	-	1 473	2 758	-
zobowiązań z tytułu wynagrodzeń, ZUS, zobowiązań pracowniczych	84 506	112 847	-	28 341	15 151	-
należności handlowe - odpisy aktualizujące	5 257	894	-	4 363	8 712	-
zapasy	39 450	56 327	-	16 877	3 127	-
pozostałe rezerwy i rozliczenia bierne	68 766	318 808	-	250 042	24 351	-
pozostałe różnice przejściowe	-	-	-	-	109	-
Razem	249 460	545 587	-	296 127	47 047	-

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku

Tytuły różnic przejściowych	rezerwa z tytułu odroczonego podatku		zmiana rezerwy ujęta w wyniku finansowym za okres		zmiana rezerwy ujęta w kapitale za okres	
	Stan na 30.09.2018	Stan na 30.09.2017	01.10.2017 - 30.09.2018	01.10.2016 - 30.09.2017	01.10.2017 - 30.09.2018	01.10.2016 - 30.09.2017
	PLN	PLN	PLN	PLN		PLN
środki trwałe i wartości niematerialne i prawne	-	-	-	-	-	-
środki trwałe i wartości niematerialne i prawne w leasingu finansowym	-	-	-	- 13 266	-	-
różnice kursowe niezrealizowane	1 310	4 222	- 2 912	2 239	-	-
wartość firmy	-	253 672	- 253 672	145 677	-	-
należności handlowe i inne	4 620	4 815	- 195	-	-	-
pozostałe różnice przejściowe	2 962	16 576	- 13 614	2 756	-	-
Razem	8 892	279 285	- 270 393	137 406	-	-

13. Działalność zaniechana

W okresie objętym sprawozdaniem finansowym oraz w okresie poprzedzającym żadna istotna działalność nie została zaniechana.

14. Aktywa przeznaczone do zbycia

Na dni bilansowe 30 września 2017 roku i 30 września 2018 roku żadne aktywa Spółki nie były przeznaczone do zbycia.

15. Rzeczowe aktywa trwałe

Wartości bilansowe	Stan na 30.09.2018	Stan na 30.09.2017
	PLN	PLN
Grunty własne	-	-
Budynki *	-	39 793
Maszyny i urządzenia	155 439	122 728
Środki transportu	2 026 078	1 525 462
Inne	26 561	-
Środki trwałe w budowie	-	-
Razem	2 208 078	1 687 984

* dotyczy inwestycji w obcym środku trwałym

Wartości brutto	Budynki wg kosztu	Maszyny i urządzenia wg kosztu	Środki transportu	Inne	Środki trwałe w budowie	RAZEM
	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN
Stan na 30 września 2015 roku	169 903	168 822	1 369 438	23 035	54 185	1 785 382
Zwiększenia	64 678	124 924	1 638 034	3 295	13 396	1 844 327
Zbycia:	-	-	-	-	54 185	54 185
Likwidacja	-	32 071	2 011	21 608	-	55 690
Sprzedaż	-	-	-	-	-	-
Wpływ różnic kursowych	-	-	-	-	-	-
Stan na 30 września 2016 roku	234 580	261 675	3 005 461	4 721	13 396	3 519 834
Zwiększenia	20 282	89 711	593 252	15 000	1 215 369	1 933 614
Zbycia:	-	-	-	-	-	-
Likwidacja	-	6 101	21 107	-	2 787	29 995
Sprzedaż	-	-	377	-	-1 225 979	1 226 356
Wpływ różnic kursowych	-	-	-	-	-	-
Stan na 30 września 2017 roku	254 862	345 285	3 577 229	19 721	-	4 197 096
Zwiększenia	6 300	81 044	1 431 661	30 732	-	1 549 737
Zbycia:	-	-	-	-	-	-
Likwidacja	-	-	94 500	-	-	94 500
Sprzedaż	-	-	267 377	-	-	267 377
Wpływ różnic kursowych	-	-	-	-	-	-
Stan na 30 września 2018 roku	261 162	426 329	4 647 012	50 453	-	5 384 957

Skumulowane umorzenia i utrata wartości	Budynki wg kosztu	Maszyny i urządzenia wg kosztu	Środki transportu	Inne	Środki trwałe w budowie	RAZEM
	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN
Stan na 30 września 2015 roku	35 289	140 140	678 399	23 035	-	876 862
Amortyzacja	62 941	68 998	474 698	3 152	-	609 790
Zmniejszenie amortyzacji	-	32 071	2 011	21 608	-	55 690
Stan na 30 września 2016 roku	98 231	177 067	1 151 086	4 578	-	1 430 962
Amortyzacja	116 838	47 264	920 406	15 143	-	1 099 650
Zmniejszenie amortyzacji	-	1 774	19 725	-	-	21 499
Stan na 30 września 2017 roku	215 069	222 557	2 051 766	19 721	-	2 509 113
Amortyzacja	46 093	48 333	885 126	4 171	-	983 724
Zmniejszenie amortyzacji	-	-	315 958	-	-	315 958
Stan na 30 września 2018 roku	261 162	270 890	2 620 935	23 892	-	3 176 878

15.1. Amortyzacja środków trwałych

Na potrzeby kalkulacji amortyzacji zastosowano okresy ekonomicznego użytkowania następujących aktywów trwałych:

- Budynki i budowle 10 lat
- Maszyny i urządzenia od 3 do 15 lat
- Samochody ciężarowe w leasingu finansowym 3 lata
- Samochody osobowe w leasingu finansowym 5 lat

15.2. Aktywa oddane w zastaw jako zabezpieczenie

W okresie objętym sprawozdaniem finansowym następujące aktywa zostały oddane w zastaw jako zabezpieczenie:

Zobowiązania Spółki wynikające z leasingu finansowego (patrz Nota 27) zostały zabezpieczone tytułem własności leasingodawcy do aktywów wynajmowanych w ramach leasingu. Zobowiązania z tego tytułu są płatne w okresie od 3 do 5 lat od daty podpisania umowy leasingowej.

16. Wartość firmy

Wartość firmy	Stan na 30.09.2018	Stan na 30.09.2017
	PLN	PLN
Według kosztu	8 508 326	8 508 326
Skumulowana utrata wartości		
Razem	8 508 326	8 508 326
Według kosztu		
Stan na początek okresu sprawozdawczego	8 508 326	8 508 326
Zmiany		

Stan na koniec okresu sprawozdawczego	8 508 326	8 508 326
Skumulowane odpisy aktualizacyjne z tytułu utraty wartości	-	-
Stan na początek okresu sprawozdawczego	-	-
Odpisy aktualizacyjne z tytułu utraty wartości ujęte w ciągu roku	-	-
Stan na koniec okresu sprawozdawczego	8 508 326	8 508 326

Całość wartości bilansowej wartości firmy o nieokreślonym okresie użytkowania jest przyporządkowana szeregowi ośrodków wypracowujących środki pieniężne, kwota przyporządkowana każdemu ośrodkowi wypracowującemu środki pieniężne nie jest z osobna znacząca. Wartość firmy została zaprezentowana w powyższej tabeli.

Test na utratę wartości firmy SESCOM przeprowadzono na dzień 30 września 2018 r. szacując wartość użytkową przy zastosowaniu metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych (DCF) na podstawie określonych założeń finansowych na lata 2019 – 2023, przyjętych na potrzeby ww. testu.

Wyliczeń dokonano przyjmując następujące założenia:

- średni ważony koszt kapitału (WACC): 9,4% (oparty na: danych rynkowych dotyczących rentowności obligacji - stopa wolna od ryzyka- 3,2%; beta branżowe dla rynku Europejskiego – 1,06; premia rynkowa kapitał własny 6,0%),
- stopa wzrostu przepływów po okresie prognozy: 1% (oparta na szacunku długookresowej stopy wzrostu PKB).

Ponadto przyjęto następujące pozostałe założenia:

- średnioroczne zmiany przychodów ze sprzedaży w analizowanym okresie: w pierwszym roku spadek o 5,37% w kolejnych wzrost 4%. Wartości przypisane do powyższych założeń określono na podstawie danych historycznych, który jest zgodny z planami zarządu dotyczącymi rozwoju. Zarząd uważa, że planowany wzrost przychodów w ciągu następnych 5 lat jest do osiągnięcia.
- średnioroczne zmiany kosztów działalności operacyjnej w analizowanym okresie: w pierwszym roku spadek o 5,9% w kolejnym roku wzrost 3,6%, w następnych ok. 4%
- koszty pośrednie w pierwszym roku prognozy odpowiadają wartości tych kosztów przyjętej w założeniach realizacji nowych kontraktów. W prognozie na lata następne przyjęto, iż koszty te będą rosły w tempie 4% rocznie – założenie takie świadczy o konserwatywnym podejściu do opracowywanej prognozy, stwarzając tym samym margines bezpieczeństwa dla ewentualnych przyszłych niekorzystnych odchylen tych kosztów.

Na podstawie przeprowadzonej analizy Zarząd SESCOM nie stwierdził utraty wartości firmy na dzień 30 września 2018 r.

17. Pozostałe aktywa niematerialne

Wartości bilansowe	Stan na 30.09.2018	Stan na 30.09.2017
	PLN	PLN
Zakończone prace rozwojowe	33	330 547
Pozostałe wartości niematerialne	1 126 393	84 542
Razem	1 126 426	415 088

Znaczącą wartość w pozostałych wartościach niematerialnych stanowi wdrożenie w październiku 2017r. systemu klasy ERP IFS Applications na kwotę brutto 1 261 214 PLN. W ciągu roku umorzenie oprogramowania stanowiło kwotę 231 223 PLN.

Nowy system wspiera Spółkę w szybszym rozwoju procesów i pomaga w dostarczaniu rzetelnych informacji na temat majątku, zapasów i relacji z kontrahentami. Wspiera Zarząd w planowaniu działań i w szybkim reagowaniu na zmieniające się zdarzenia w otoczeniu, co wpływa na dodatnią wartość konkurencyjną Spółki.

Wartości brutto	Prace rozwojowe	Licencje	RAZEM
	PLN	PLN	PLN
Stan na 30 września 2016 roku	1 996 998	311 182	2 308 180
Zwiększenia	-	16 298	16 298
nabycia	-	16 298	16 298
prace we własnym zakresie	-	-	-
Zbycia:	-	-	-
Likwidacja	-	-	-
Sprzedaż	-	-	-
Wpływ różnic kursowych	-	-	-
Stan na 30 września 2017 roku	1 996 998	327 481	2 324 478
Zwiększenia	-	1 360 360	1 360 360
nabycia	-	1 360 360	1 360 360
prace we własnym zakresie	-	-	-
Zbycia:	-	-	-
Likwidacja	-	-	-
Sprzedaż	-	-	-
Wpływ różnic kursowych	-	-	-
Stan na 30 września 2018 roku	1 996 998	1 687 840	3 684 838

Skumulowane umorzenia i utrata wartości	Prace rozwojowe	Licencje	RAZEM
	PLN	PLN	PLN
Stan na 30 września 2016 roku	1 335 905	147 190	1 483 095
Amortyzacja	330 546	95 749	426 295
Zmniejszenie amortyzacji	-	-	-
Stan na 30 września 2017 roku	1 666 451	242 939	1 909 390
Amortyzacja	330 513	318 508	649 022
Zmniejszenie amortyzacji	-	-	-
Stan na 30 września 2018 roku	1 996 964	561 448	2 558 412

Na potrzeby kalkulacji amortyzacji zastosowano okresy ekonomicznego użytkowania następujących aktywów niematerialnych:

Skapitalizowane prace rozwojowe 5 lat

18. Jednostki zależne

Spółka dokonuje konsolidacji sprawozdań finansowych jednostek zależnych metodą pełną. Konsolidacja jednostek stowarzyszonych dokonywana jest metodą praw własności.

Szczegółowe informacje dotyczące jednostek zależnych konsolidowanych przedstawiają się następująco:

Nazwa jednostki zależnej	Działalność podstawowa	Miejsce rejestracji i prowadzenia działalności	Procentowa wielkość udziałów oraz praw do głosów posiadanych przez Spółkę	
			Stan na 30.09.2018	Stan na 30.09.2017
Sescom Czech Republic s.r.o.	Zarządzanie i usługi serwisu technicznego nieruchomości na terenie Czech i Słowacji.	Republika Czeska	100%	100%
Sescom Muszaki Szerviz kft	Zarządzanie i usługi serwisu technicznego nieruchomości na terenie Węgier.	Węgry	100%	100%
Sescom GmbH	Zarządzanie i usługi serwisu technicznego nieruchomości na terenie Niemiec.	Niemcy	100%	100%
Sestore Sp. z o.o.	Prace badawcze i rozwojowe nad systemami informatycznymi wspomagającymi zarządzanie i optymalizujące procesy	Polska	100%	100%
SDC Sp. z o.o.	Usługi remontów i remodelingu salonów handlowych i placówek handlowych.	Polska	100%	100%
SESCOM Technischer Support GmbH	Zarządzanie i usługi serwisu technicznego nieruchomości na terenie Austrii.	Austria	100%	100%
SESCOM Ltd	Zarządzanie i usługi serwisu technicznego nieruchomości na terenie Wielkiej Brytanii i Irlandii	Wielka Brytania	100%	100%

Wyżej wymienione Spółki objęte są konsolidacją.

Wartość inwestycji w jednostkach zależnych przedstawiały się następująco:

Inwestycje w jednostkach zależnych	Stan na 30.09.2018	Stan na 30.09.2017
	PLN	PLN
Sescom Czech Republic s.r.o.	155 777	147 347
Sescom Muszaki Szerviz kft	237 978	227 500
Sescom GmbH	122 810	121 545
Sestore Sp. z o.o.	301 045	301 045
SDC Sp. z o.o.	302 862	302 862
Sescom Technischer Support GmbH	153 866	164 002
Sescom Ltd.	1 213	1 172
Razem	1 275 551	1 265 474

19. Inwestycja w jednostkach stowarzyszonych

Nazwa jednostki stowarzyszonej	Działalność podstawowa	Miejsce rejestracji i prowadzenia działalności	Procentowa wielkość udziałów oraz praw do głosów posiadanych przez Spółkę	
			Stan na 30.09.2018	Stan na 30.09.2017
Bałtyckie Centrum Transferu Technologii SA (BCTT SA)	Zarządzanie procesem komercjalizacji badań naukowych oraz transferu technologii pomiędzy nauką i biznesem oraz pomiędzy przedsiębiorstwami.	Polska	30%	30%

Wartość inwestycji w jednostkach stowarzyszonych przedstawiały się następująco:

	Stan na 30.09.2018	Stan na 30.09.2017
	PLN	PLN
Bałtyckie Centrum Transferu Technologii SA (BCTT SA)	29 342	29 342
Razem	29 342	29 342

20. Pozostałe aktywa finansowe

Pozostałe aktywa finansowe	Stan na 30.09.2018	Stan na 30.09.2017
	PLN	PLN
Pożyczki		
Pożyczki udzielone jednostkom powiązanym	1 025 353	759 598
Pożyczki udzielone jednostkom pozostałym	-	5 348
Razem	1 025 353	764 946
Aktywa obrotowe	1 025 353	650 364
Aktywa trwałe	-	114 582
Razem	1 025 353	764 946

W dniu 30.06.2015 roku Spółka podpisała umowę pożyczki ze spółką zależną SDC Sp. z o.o. Oprocentowanie wynosi 3,96 % (p.p.). łączna kwota pożyczki wynosi 259.939,61 PLN Cel: konwersja zobowiązań wynikających z faktur zakupu na pożyczkę. Termin spłaty pożyczki wraz z odsetkami przypada na 28.10.2020 roku.

Pożyczka wraz z odsetkami została spłacona w marcu 2018 roku.

W dniu 03.07.2017 roku Spółka podpisała umowę pożyczki ze spółką zależną Sescom Ltd. Oprocentowanie wynosi 4,03 % (p.p.). łączna kwota pożyczki wynosi 15.000,00 GBP Cel: cele obrotowe związane z bieżącą realizacją zadań. Termin spłaty pożyczki wraz z odsetkami przypada na 30.09.2019 roku

W dniu 15.11.2017 roku Spółka podpisała umowę pożyczki ze spółką zależną Sescom Ltd. Oprocentowanie wynosi 4,03 % (p.p.). łączna kwota pożyczki wynosi 18.000,00 GBP Cel: cele obrotowe związane z bieżącą realizacją zadań. Termin spłaty pożyczki wraz z odsetkami przypada na 30.09.2019 roku

W dniu 12.02.2018 roku Spółka podpisała umowę pożyczki ze spółką zależną Sescom Ltd. Oprocentowanie wynosi 4,03 % (p.p.). łączna kwota pożyczki wynosi 6.000,00 GBP Cel: cele obrotowe związane z bieżącą realizacją zadań. Termin spłaty pożyczki wraz z odsetkami przypada na 30.09.2019 roku

W dniu 17.05.2018 roku Spółka podpisała umowę pożyczki ze spółką zależną Sescom Ltd. Oprocentowanie wynosi 4,03 % (p.p.). łączna kwota pożyczki wynosi 12.000,00 EUR Cel: cele obrotowe związane z bieżącą realizacją zadań. Termin spłaty pożyczki wraz z odsetkami przypada na 30.09.2019 roku

W dniu 16.07.2018 roku Spółka podpisała umowę pożyczki ze spółką zależną Sescom Ltd. Oprocentowanie wynosi 4,03 % (p.p.). łączna kwota pożyczki wynosi 4.000,00 EUR Cel: cele obrotowe związane z bieżącą realizacją zadań. Termin spłaty pożyczki wraz z odsetkami przypada na 30.09.2019 roku

W dniu 10.08.2018 roku Spółka podpisała umowę pożyczki ze spółką zależną SESCOM GmbH. Oprocentowanie wynosi 4,03 % (p.p.). łączna kwota pożyczki wyniosła 90.000,00 EUR. Cel: cele obrotowe związane z bieżącą realizacją zadań. Termin spłaty pożyczki wraz z odsetkami przypada na 31.08.2019 roku.

W dniu 27.09.2017 roku Spółka podpisała umowę pożyczki ze spółką zależną Sescom Czech Republic s.r.o. Oprocentowanie wynosi 4,03 % (p.p.). łączna kwota pożyczki wynosi 190.000,00 PLN Cel: cele obrotowe związane z bieżącą realizacją zadań. Termin spłaty pożyczki wraz z odsetkami przypada na 30.09.2019 roku.

W dniu 27.09.2017 roku Spółka podpisała umowę pożyczki ze spółką zależną SESCOM Technischer Support GmbH. Oprocentowanie - 4,03 % (p.p.). łączna kwota pożyczki wyniosła 40.000,00 EUR. Cel: cele obrotowe związane z bieżącą realizacją zadań. Termin spłaty pożyczki wraz z odsetkami przypada na 30.09.2019 roku.

Pożyczki zostały zakwalifikowane jako instrumenty finansowe wyceniane przez wynik finansowy.

21. Pozostałe aktywa

Wartości bilansowe	Stan na 30.09.2018	Stan na 30.09.2017
	PLN	PLN
Rozliczenia międzyokresowe czynne		
Rozliczenie prac rozwojowych	2 001 156	2 368 761
Inne	376 004	410 261
Rozliczenie kontraktu	547 845	-
Razem	2 925 005	2 779 023
Aktywa obrotowe	2 421 417	1 994 461
Aktywa trwałe	503 588	784 562
Razem	2 925 005	2 779 023

Podstawowym kryterium ujęcia przychodów jest wypełnienie zobowiązania do wykonania świadczenia, co ma miejsce w momencie uzyskania przez nabywcę kontroli nad dobrami i usługami. Ponieważ MSSF 15 (§ 31 i n.) wskazuje konieczność oszacowania i ujęcia przychodów w momencie przekazania kontroli nad dobrem lub usługą w wysokości, która z dużym prawdopodobieństwem nie będzie ulegała znaczącemu odwróceniu, to w praktyce oznacza ujmowanie przychodów wcześniej niż w przypadku stosowania poprzedniego standardu MSR 18 dotyczącego przychodów.

Szacunkowa wartość przychodów do uzyskania w przyszłych okresach 547 845 PLN naliczona została dla klienta Auchan. Koszty poniesione i niezafakturowane w roku 2017 wynosiły 503 614 PLN

W ramach prac rozwojowych spółka realizuje równoległe kilka projektów, w tym między innymi:

Zespół parowego kotła wodorowego

Innowacyjnym, stopniowo rozwijanym przez Sescom projektem jest urządzenie – zespół kotła parowego zasilanego wodorem.

Ideą projektu kotła parowego zasilanego wodorem oraz tlenem było skonstruowanie urządzenia wykorzystującego wysokotemperaturową parę przegrzaną do celów energetycznych. Głównym elementem składowym kotła parowego jest wodorowo-tlenowa wytwornica pary, konwertująca energię chemiczną spalanego wodoru w tlenie w ciepłą. Para wodna powstała wskutek spalania wodoru w tlenie jest nośnikiem energii cieplnej, możliwym do wykorzystania w dalszych procesach, zależnych od konkretnych potrzeb.

Rozwiązanie kotła parowego jest dedykowane dla wysp energetycznych, bazujących na OZE w systemie Power2Gas, lub w lokalizacjach zapewniających dostęp do odpadowego wodoru z różnych procesów przemysłowych (np. z parowego reformingu metanu). Wykorzystanie czystego wodoru oraz tlenu, powstałego w procesie elektrolizy eliminuje emisję CO₂ do atmosfery, zaś sam obieg pierwotny kotła parowego w którym dochodzi do wytwarzania wysokotemperaturowej pary wodnej jest system hermetycznym, zamkniętym.

Sescom posiada prototyp urządzenia. Jest ono obecnie ulepszane i rozbudowywane w celu zwiększenia efektywności energetycznej oraz poszerzenia zakresu stosowania. Badane są również możliwości komercjalizowania rozwiązania.

Sesmatic - projekt RFID dla retail

Rynek retail przechodzi w tej chwili ogromną transformację technologiczną spowodowaną rosnącą popularnością handlu w internecie. Wymaga to od retailerów transformacji własnych procesów, modeli biznesowych oraz systemów informatycznych w celu nadążenia za szybko zmieniającymi się oczekiwaniami klienta. Jedną z podstawowych informacji jakich potrzebują retailerzy jest dostępność konkretnych produktów w konkretnych sklepach – informację, którą dostarczyć można wykorzystując technologię RFID. Rezultatem ukończenia projektu będzie nabycie przez Sescom zdolności do sprzedaży i realizacji projektów transformacyjnych w retailu z wykorzystaniem technologii RFID. Są to projekty, których wdrożenie może trwać nawet kilka lat, a później wymagać regularnej opieki serwisowej oraz rozwoju funkcjonalności produktu, jakim będzie platforma zbierająca, wizualizująca i interpretująca dane pochodzące z RFID. Korzyści ekonomiczne wytworzone w ramach projektu to między innymi: usługi projektowania rozwiązań, reselling i montaż urządzeń, szkolenia pracowników klienta, oprogramowanie do zbierania analityki danych RFID

W trakcie projektu Sescom rozszerzy swoją ofertę o zupełnie nowy obszar związany z wdrożeniem rozwiązań technologicznych do optymalizacji procesów zarządzania asortymentem w odzieżowych sieciach handlowych.

Wartość projektu na dzień bilansowy wynosi 279 000 PLN

Wartość projektów zakończonych, których wartość jest rozliczana w czasie 629 597 PLN

22. Zapasy

	Stan na 30.09.2018	Stan na 30.09.2017
	PLN	PLN
Materiały	950 686	671 097
Produkcja w toku	473 654	598 076
Wyroby gotowe	-	-
Towary	1 682 382	821 114
Razem	3 106 722	2 090 287

Na dzień 30.09.2017r. wartość zapasów została pomniejszona o skumulowane odpisy aktualizujące w kwocie 279 135 PLN. W roku bieżącym część zapasu objętego odpisem została sprzedana, a część skasowana. Efektem tego było odwrócenie odpisu na kwotę 160 594 PLN. Analiza wiekowania zapasów na dzień 30.09.2018r. wykazała zapasy nierotujące, na które zastały zawiązane dodatkowe odpisy aktualizujące na kwotę 194 621 PLN.

23. Należności z tytułu dostaw i usług i pozostałe należności

23.1. Należności z tytułu dostaw i usług

	Stan na 30.09.2018		Stan na 30.09.2017	
	PLN		PLN	
Należności z tytułu dostaw i usług		18 796 319		12 359 648
Rezerwa na należności zagrożone	-	83 757	-	56 699
Razem		18 712 562		12 302 949
Należności z tytułu podatków (innych niż podatek dochodowy) i ubezpieczeń społecznych		520 401		624 616
Należności z tytułu zaliczek na środki trwałe		150 000		985 807
Należności z tytułu zaliczek na dostawy towarów		241 371		317 736
Pozostałe		6 134 322		4 666 007
Razem		7 046 094		6 594 166

Średni termin spłaty należności z tytułu sprzedaży towarów i usług wynosi 64 dni. Spółka utworzyła odpisy aktualizujące w pełni pokrywające należności przeterminowane o ponad 360 dni, ponieważ z doświadczeń Spółki wynika, iż takie należności są w zasadzie nieściągalne.

Na należności nieuregulowane przez 120 do 360 dni tworzy odpis aktualizujący w oparciu o szacunkowe kwoty nieściągalnych należności z tytułu sprzedaży usług na podstawie doświadczeń z przeszłości oraz analizy sytuacji finansowych poszczególnych kontrahentów.

Przed przyjęciem nowego klienta Spółka dokonuje oceny zdolności kredytowej klienta. Ze względu na specyfikę działalności spółka współpracuje z jednostkami znanymi w branży, co wpływa na ocenę ryzyka kredytowego. Terminy płatności są elementem oferty przedstawianej kontrahentowi.

Powyżej przedstawione salda należności z tytułu dostaw i usług, zawierają należności, które są przeterminowane na koniec okresu sprawozdawczego i na które Spółka nie utworzyła rezerw, ponieważ nie nastąpiła istotna zmiana jakości tego zadłużenia, w związku z czym nadal uznaje się je za ściągalne.

Analiza wiekowa należności z tytułu dostaw i usług przeterminowanych, ale nieobjętych odpisem z tytułu utraty wartości

	Stan na 30.09.2018		Stan na 30.09.2017	
	PLN		PLN	
Nieprzeterminowane		12 831 978		11 046 731
Przeterminowane do 30 dni		4 262 175		566 812
Przeterminowane 31 - 90 dni		925 129		459 095
Przeterminowane 91-120 dni		144 839		60 943
Przeterminowane powyżej 120 dni		548 440		169 368
Razem		18 712 562		12 302 949

Określając poziom ściągальności należności z tytułu dostaw i usług, Spółka uwzględnia zmiany ich jakości od dnia udzielenia kredytu do dnia sporządzenia sprawozdania finansowego. Koncentracja ryzyka kredytowego jest ograniczona ze względu na dużą weryfikację stanu należności, windykację i ograniczenie sprzedaży przy powstawaniu przeterminowań.

Analiza wiekowa należności z tytułu dostaw i usług, które utraciły wartość

Wiekowanie aktywów finansowych, które utraciły wartość	Stan na 30.09.2018	Stan na 30.09.2017
	PLN	PLN
Nieprzeterminowane (i)	-	4 707
Przeterminowane 31 - 90 dni	752	-
Przeterminowane 91-120 dni	308	-
Przeterminowane powyżej 120 dni	82 697	51 992
Razem	83 757	56 699

(i) Naliczone odsetki od należności przeterminowanych

Zmiany stanu rezerw na należności zagrożone

	Stan na 30.09.2018	Stan na 30.09.2017
	PLN	PLN
Stan na początek okresu sprawozdawczego	56 699	94 791
Odpisy z tytułu utraty wartości należności	27 668	4 707
Kwoty odpisane jako nieściągalne	-	5 862
Kwoty odzyskane w ciągu roku	- 610	36 937
Odwrócenie odpisów z tytułu utraty wartości	-	-
Odwrócenie dyskonta	-	-
Stan na koniec okresu sprawozdawczego	83 757	56 699

24. Umowy długoterminowe

W okresie objętym sprawozdaniem Spółka nie zawierała umów długoterminowych.

25. Kapitał akcyjny

	Stan na 30.09.2018	Stan na 30.09.2017
	PLN	PLN
Kapitał akcyjny	2 100 000	2 100 000
Razem	2 100 000	2 100 000

25.1. Kapitał akcyjny wg stanu na dzień bilansowy

	Stan na 30.09.2018	Stan na 30.09.2017
	PLN	PLN
Liczba akcji	2 100 000	2 100 000
Wartość nominalna 1 akcji	1	1
Kapitał podstawowy	2 100 000	2 100 000

Zarejestrowany kapitał akcyjny obejmuje:

Struktura kapitału akcyjnego
Struktura kapitału akcyjnego wg stanu na dzień 30.09.2018

Seria / emisja Rodzaj akcji / udziałów (zwykłe / imienne)	Rodzaj uprzywilejowania	Liczba akcji / udziałów	Wartość serii / emisji wg wartości nominalnej
Akcje serii "A" imienne	uprzywilejowane co do głosu - 2 głosy na akcję	750 000	750 000
Akcje serii "A" zwykłe		750 000	750 000
Akcje serii "B" zwykłe		50 000	50 000
Akcje serii "C" zwykłe		100 000	100 000
Akcje serii "D" zwykłe		450 000	450 000
Akcje serii "E" zwykłe		-	-
Razem		2 100 000	2 100 000

Struktura kapitału akcyjnego wg stanu na dzień 30.09.2017

Seria / emisja Rodzaj akcji / udziałów (zwykłe / imienne)	Rodzaj uprzywilejowania	Liczba akcji / udziałów	Wartość serii / emisji wg wartości nominalnej
Akcje serii "A" imienne	uprzywilejowane co do głosu - 2 głosy na akcję	750 000	750 000
Akcje serii "A" zwykłe		750 000	750 000
Akcje serii "B" zwykłe		50 000	50 000
Akcje serii "C" zwykłe		100 000	100 000
Akcje serii "D" zwykłe		450 000	450 000
Akcje serii "E" zwykłe		-	-
Razem		2 100 000	2 100 000

Struktura właścicielska

Struktura właścicielska wg stanu na dzień 30.09.2018

Akcjonariusz / udziałowiec	Liczba akcji / udziałów	% kapitału podstawowego	% ogólnej liczby głosów
Sławomir Halbryt	1 005 875	47,90%	61,61%
Adam Kabat	211 588	10,08%	7,42%
Sławomir Kądziała	241 588	11,50%	8,48%
Negril 3 Sp. z o.o.	437 000	20,81%	15,33%
Pozostali	203 949	9,71%	7,16%
Razem	2 100 000	100%	100%

Struktura właścicielska wg stanu na dzień 30.09.2017

Akcjonariusz / udziałowiec	Liczba akcji / udziałów	% kapitału podstawowego	% ogólnej liczby głosów
Sławomir Halbryt	1 005 875	47,90%	61,61%
Adam Kabat	211 588	10,08%	7,42%
Sławomir Kądziała	241 588	11,50%	8,48%
Lafroyg Sp. z o.o. SKA	155 000	7,38%	5,44%
Wojciech Kaczmarek	140 000	6,67%	4,91%
Pozostali	345 949	16,47%	12,14%
Razem	2 100 000	100%	100%

25.2. Kapitał z aktualizacji wyceny

W okresach objętych sprawozdaniem finansowym Spółka nie tworzyła kapitału z aktualizacji wyceny.

25.3. Kapitał rezerwowy

	Stan na 30.09.2018	Stan na 30.09.2017
	PLN	PLN
Kapitał rezerwowy o charakterze ogólnym	305 605	305 605
Razem	305 605	305 605

25.4. Kapitał zapasowy

	Stan na 30.09.2018	Stan na 30.09.2017
	PLN	PLN
Kapitał zapasowy tworzony z nadwyżki z tytułu emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	4 005 160	4 005 160
Razem	4 005 160	4 005 160

25.5. Zyski zatrzymane

	Stan na 30.09.2018	Stan na 30.09.2017
	PLN	PLN
Niepodzielony zysk/(strata) z lat ubiegłych	17 269 108	13 352 274
Kapitał zapasowy tworzony zgodnie z Kodeksem Spółek Handlowych	474 970	474 970
Zysk bieżącego okresu obrotowego	6 402 165	3 916 834
Zyski zatrzymane razem	24 146 243	17 744 078

Uchwałą Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Sescom S.A zysk netto Spółki za rok obrotowy zakończony 30.09.2017r w kwocie 3 916 834 PLN został zatrzymany w Spółce.

W odniesieniu do bieżącego roku Zarząd proponuje przeznaczyć wypracowany zysk w całości na podniesienie kapitału zapasowego

Zysk netto na 1 akcję wyliczany jest przez zastosowanie w liczniku zysku (straty) netto i mianownika 2 100 000 szt. akcji. Zysk rozwodniony na 1 akcję równy jest zyskowi zwyktemu na 1 akcję.

	Okres zakończony	Okres zakończony
	30.09.2018	30.09.2017
Zysk (strata) netto	6 402 165	3 916 834
Zysk (strata) na jedną akcję		
(w zł/gr na jedną akcję)		
Z działalności kontynuowanej i zaniechanej:		
Zwykły	3,05	1,87
Z działalności kontynuowanej :		
Zwykły	3,05	1,87

26. Zobowiązania, kredyty, pożyczki otrzymane i inne źródła finansowania

Spółka posiada otwarty kredyt, płatny w terminie do 31.03.2020, przeznaczony na sfinansowanie transakcji nabycia ZCP. Kredyt wyceniony jest w skorygowanej cenie nabycia.

Kredyty i pożyczki

	Stan na 30.09.2018	Stan na 30.09.2017
	PLN	PLN
Krótkoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	641 664	641 850
Długoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	320 840	962 504
Razem	962 504	1 604 354

Świadczenia pracownicze i inne rezerwy

	Stan na 30.09.2018	Stan na 30.09.2017
	PLN	PLN
Świadczenia pracownicze (i)	485 450	545 189
Inne rezerwy: projekty	26 964	145 859
Razem	512 414	691 048
Rezerwy krótkoterminowe	512 414	691 048
Rezerwy długoterminowe	-	-
Razem	512 414	691 048

(i) Rezerwa na niewykorzystane urlopy pracownicze i premie

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz inne zobowiązania

	Stan na 30.09.2018	Stan na 30.09.2017
	PLN	PLN
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	13 587 700	9 382 019
Zobowiązania z tytułu podatków i ubezpieczeń społecznych	2 438 684	1 374 685
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	644 440	542 564
Bierne rozliczenia międzyokresowe	512 414	691 048
Pozostałe	8 528	8 398
Razem	17 191 766	11 998 714

27. Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego
27.1. Ogólne warunki leasingu

Spółka użytkuje część aktywów (głównie samochody) w ramach leasingu finansowego. Średni okres obowiązywania umowy leasingu wynosi 3-5 lat. Spółka ma możliwość zakupu wynajmowanego sprzętu za kwotę jego wartości nominalnej na koniec obowiązywania umowy. Zobowiązania Spółki wynikające z umów leasingu finansowego są zabezpieczone prawami leasingodawców do składników aktywów objętych umową.

27.2. Zobowiązania z tytułu leasingu

	Stan na 30.09.2018	Stan na 30.09.2017
	PLN	PLN
Nie dłużej niż 1 rok	936 434	600 764
Dłużej niż 1 rok i do 5 lat	1 060 035	831 500
Powyżej 5 lat	-	-
Razem	1 996 469	1 432 263
Minus przyszłe obciążenia finansowe		
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	1 996 469	1 432 263

Wartość leasingowa aktywów netto wynosi 2 013 417 PLN.

28. Instrumenty finansowe

28.1. Zarządzanie ryzykiem kapitałowym

Spółka zarządza kapitałem by zagwarantować, że będzie zdolna kontynuować działalność przy jednoczesnej maksymalizacji rentowności dzięki optymalizacji relacji zadłużenia do kapitału własnego.

W Spółce dokonuje się regularnego przeglądu struktury kapitałowej i poziomu oraz struktury czasowej zobowiązań. W ramach tych przeglądów analizuje się koszty kapitału i ryzyko związane z poszczególnymi jego kategoriami.

Głównymi składnikami podlegającymi ww. analizie są:

- środki pieniężne i ich ekwiwalenty – ujawnione w notcie 33,
- kapitał, w tym, kapitały rezerwowe i zysk zatrzymany – ujawnione w notach nr 25 (25.1 – 25.5)

Na Spółkę nie są nałożone zewnętrzne wymagania kapitałowe za wyjątkiem tego, iż zgodnie z art. 396 §1 Kodeksu Spółek Handlowych, któremu podlega Spółka, na pokrycie straty należy utworzyć kapitał zapasowy, do którego przelewa się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału akcyjnego. Ta część kapitału zapasowego (zysków zatrzymanych) nie jest dostępna do dystrybucji na rzecz Akcjonariuszy.

Spółka okresowo dokonuje przeglądu struktury kapitałowej. W ramach przeglądu analizuje koszt kapitału oraz rodzaje ryzyka związanego z każdą klasą kapitału.

28.2. Cele zarządzania ryzykiem finansowym

Działalność Spółki może wiązać się z ekspozycją na ryzyko finansowe zmian kursów walut i stóp procentowych. Spółka nie wykorzystuje ani nie obraca instrumentami finansowymi – w tym finansowymi instrumentami pochodnymi z uwagi na brak istotnych ryzyk, przed którymi konieczne byłoby tego rodzaju zabezpieczenie.

Spółka nie przeprowadza żadnych istotnych transakcji w walutach obcych, ani nie lokuje środków i nie pożycza w tych walutach. Spółka nie lokuje ani nie pożycza środków pieniężnych na warunkach innych niż stopy procentowe skorelowane z rynkiem.

28.3. Ryzyko rynkowe

Działalność Spółki w niewielkim stopniu wiąże się z ekspozycją na ryzyko finansowe zmian kursów walut i stóp procentowych. Spółka nie stosuje instrumentów pochodnych do zarządzania ryzykiem kursowym ani ryzykiem stóp procentowych, gdyż minimalizacja ryzyka przez hedging naturalny jest wystarczająca.

Ekspozycja na ryzyko walutowe ulega zmianom w zależności od wolumenu transakcji przeprowadzanych w walucie.

28.4. Zarządzanie ryzykiem stóp procentowych

Spółka narażona jest na ryzyko stóp procentowych, z uwagi na zawarte umowy leasingu oparte o zmienne stopy procentowe. Działalność zabezpieczająca podlega regularnej ocenie w celu dostosowania do bieżącej sytuacji stóp procentowych i określonej gotowości poniesienia ryzyka oraz dla zapewnienia optymalnej strategii zabezpieczeń.

28.4.1. Wrażliwość na wahania stóp procentowych

Przedstawioną poniżej analizę wrażliwości oparto o stopień narażenia na ryzyko stóp procentowych instrumentów finansowych zobowiązań wynikających z umów leasingu na dzień bilansowy. W przypadku

zobowiązań o oprocentowaniu zmiennym zakłada się na potrzeby analizy, że kwota zobowiązań niespłaconych na dzień bilansowy była niezapłacona przez cały rok. W sprawozdaniach wewnętrznych dotyczących ryzyka stopy procentowej dla kluczowych członków kierownictwa wykorzystuje się wahania w górę i w dół o 50 punktów bazowych, co odzwierciedla ocenę kierownictwa dotyczącą prawdopodobnej zmiany stóp procentowych.

Gdyby stopy procentowe były o 50 punktów bazowych wyższe/nizsze, a wszystkie inne zmienne zachowały stałą wartość, to wyniki i kapitały Spółki nie zmieniłyby się istotnie za okresy objęte jednostkowymi informacjami finansowymi.

28.5. Zarządzanie ryzykiem kredytowym

Ryzyko kredytowe oznacza ryzyko, że kontrahent nie dopełni zobowiązań umownych, w wyniku czego Spółka poniesie straty finansowe. Spółka stosuje zasadę dokonywania transakcji wyłącznie z kontrahentami o sprawdzonej wiarygodności kredytowej; w razie potrzeby uzyskując stosowne zabezpieczenie jako narzędzie redukcji ryzyka strat finansowych z tytułu niedotrzymania warunków umowy. Spółka korzysta też z informacji finansowych dostępnych publicznie oraz z własnych danych o transakcjach dokonując oceny swoich głównych klientów. Narażenie Spółki na ryzyko wiarygodności kredytowej kontrahentów jest stale monitorowane, a zagregowaną wartość zawartych transakcji rozkłada się na zatwierdzonych kontrahentów.

Na należności z tytułu dostaw i usług składają się kwoty należne od dużej liczby klientów. Prowadzi się bieżącą ocenę kredytów na podstawie kondycji należności, a w razie konieczności wstrzymuje się klientom kredyt kupiecki.

Spółka nie jest narażona na istotne ryzyko kredytowe wobec pojedynczego kontrahenta. Ryzyko kredytowe dotyczące środków płynnych jest ograniczone.

Wartość bilansowa aktywów finansowych wykazanych w sprawozdaniu finansowym po uwzględnieniu strat z tytułu utraty wartości odpowiada maksymalnemu narażeniu Spółki na ryzyko kredytowe bez uwzględnienia wartości otrzymanych zabezpieczeń.

28.6. Zarządzanie ryzykiem płynności

Ostateczna odpowiedzialność za zarządzanie ryzykiem płynności spoczywa na zarządzie, który opracował odpowiedni system zarządzania tym ryzykiem dla potrzeb zarządzania funduszami krótko-, średnio- i długoterminowymi Spółki oraz zaspokojenia wymagań zarządzania płynnością. Spółka zarządza ryzykiem płynności utrzymując odpowiednią wielkość kapitałów własnych, monitorując stale prognozowane i rzeczywiste przepływy pieniężne oraz dopasowując profile wymagalności aktywów i zobowiązań finansowych.

	Stan na 30.09.2018	Stan na 30.09.2017
	PLN	PLN
Aktywa finansowe (+)		
Należności własne	25 758 656	18 897 115
<i>w tym: faktoring pełny</i>	5 930 498	4 562 149
Środki pieniężne	4 503 720	2 486 287
Pozostałe aktywa finansowe	1 025 353	764 946
Środki pieniężne (w tym środki pieniężne grup przeznaczonych do zbycia zakwalifikowanych jako przeznaczone do sprzedaży)	4 503 720	2 486 287
Wyceniane w wartości godziwej przez wynik (WGPW)		
Przeznaczone do obrotu		
Sklassyfikowane do wyceny w WGPW		

Instrumenty pochodne pozostające w powiązaniach zabezpieczających

Inwestycje utrzymywane do wymagalności

Pożyczki i należności własne (w tym należności handlowe grup zakwalifikowanych jako przeznaczone do zbycia)

27 809 362 20 061 026

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Zobowiązania finansowe (-)

Oprocentowane kredyty i pożyczki - 962 504 - 1 604 354

Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego - 1 996 469 - 1 432 263

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług - 17 191 766 - 11 998 714

Pozostałe zobowiązania finansowe

Ekspozycja na ryzyko płynności 12 162 343 7 511 982

Informacje dotyczące niewykorzystanych linii kredytowych, którymi Spółka dysponuje jako narzędziem redukcji ryzyka płynności.

	Stan na 30.09.2018	Stan na 30.09.2017
	PLN	PLN
Zabezpieczone kredyty w rachunku bieżącym		
Kwota wykorzystana	-	-
Kwota niewykorzystana	-	600 000
Razem	-	600 000

28.7. Zarządzanie ryzykiem kursowym i walutowym

Ryzyko kursu walutowego jest definiowane jako możliwość zwiększenia lub zmniejszenia rynkowej wartości kapitału własnego w wyniku zmian kursów walutowych. Ryzyko to obejmuje:

- I. Ryzyko konwersji (ryzyko przeliczania walut), które pojawia się w momencie przeliczania i konsolidacji sprawozdań finansowych zagranicznych podmiotów zależnych. Kursowe ryzyko konwersji definiowane jest jako różnica między całkowitą wartością denominowanych w walutach obcych składników aktywów a całkowitą wartością denominowanych w walutach obcych zobowiązań. W szczególności na ryzyko to narażone są:

- należności i zobowiązania zagraniczne,
- środki pieniężne denominowane w walutach obcych,
- papiery wartościowe denominowane w walutach obcych.

Ryzyko konwersji ma charakter „papierowy”, co oznacza, iż nie ma ono wpływu na wartość przepływów pieniężnych, dopóki pozycje, których ryzyko to dotyczy nie zostaną zrealizowane.

- II. Ryzyko ekonomiczne dotyczące zmiany kursów, które może trwale wpłynąć na konkurencyjność oraz rynkową wartość przedsiębiorstwa poprzez wzrost kosztów lub spadek planowanych dochodów z handlowych operacji zagranicznych. Ryzyko ekonomiczne utożsamiane jest z ryzykiem długoterminowym, bardzo trudnym do kwantyfikowania i prognozowania.
- III. Ryzyko transakcyjne, zwane także kontraktowym, urzeczywistnia się w następstwie niedotrzymania zobowiązań umownych przez uczestników transakcji także w wyniku wystąpienia okoliczności niezależnych, mających charakter siły wyższej. Podstawowe ryzyka transakcyjne, których nie zalicza się

do okoliczności siły wyższej, wyrażają się przede wszystkim w wyborze partnera (kontrahenta) nieuczciwego, bądź takiego, który z powodów w znacznym stopniu od niego niezależnych, nie wywiązuje się z umowy. Konsekwencją wyboru takiego partnera może np. brak lub częściowa zapłata za usługę, czy zwłoka w regulowaniu płatności. Ryzyko kontraktowe może również wynikać z różnic interpretacyjnych w odniesieniu do poszczególnych danych kontraktowych. W celu ograniczenia ryzyka, zawarcie umowy poprzedzone jest uzyskaniem odpowiednich informacji o kontrahencie i jego kondycji finansowej, a także analizą klauzul kontraktowych, aby nie dopuścić do możliwości dowolnej ich interpretacji. Poziom ryzyka kontraktowego określa wielkość zaangażowanego kapitału; tak bezpośredniego, jak i pośredniego, związanego z możliwością poniesienia strat spowodowanych niewykonaniem lub niewłaściwym wykonaniem zobowiązania kontrahenta. Zarządzanie tym ryzykiem w Grupie Kapitałowej sprowadza się do niedopuszczania do zawierania kontraktów z kontrahentami, których kondycja finansowa nie daje gwarancji spłaty zaangażowanego w wykonanie umowy kapitału, czy np. realizowanej polityki ubezpieczania należności handlowych.

IV. Ryzyko walutowe pojawia się w momencie, gdy występuje nierównowaga między wielkością aktywów i pasywów denominowanych w tej samej walucie obcej i o tym samym terminie zapadalności (otwarta pozycja walutowa). W zależności od tego, która strona przeważa (aktywna czy pasywna) mówimy o długiej lub krótkiej pozycji walutowej. Jeżeli:

- aktywa wyrażone w walucie obcej = pasywa wyrażone w walucie obcej → zamknięta pozycja walutowa,
- aktywa wyrażone w walucie obcej > pasywa wyrażone w walucie obcej → otwarta długa pozycja walutowa,
- aktywa wyrażone w walucie obcej < pasywa wyrażone w walucie obcej → otwarta krótka pozycja walutowa.

W celu zabezpieczenia przed ryzykiem walutowym w Spółce stosowane są instrumenty wewnętrzne, tj. hedging naturalny, takie jak:

- rozliczanie płatności zagranicznej w walucie krajowej,
- przyspieszanie lub opóźnianie płatności,
- wzajemnie równoważenie w danej walucie strumieni zobowiązań i należności
- łączenie kilku mniejszych transakcji w jedną większą,

Gdyby kursy walut były o 10% wyższe/niższe, a wszystkie inne zmienne zachowały stałą wartość, to wyniki i kapitały Spółki nie zmieniłyby się istotnie za okresy objęte jednostkowymi informacjami finansowymi.

28.8. Szacowanie wartości godziwej

W tabeli poniżej przedstawiono instrumenty finansowe wyceniane wg wartości godziwej w podziale na poszczególne metody wyceny. Poszczególne poziomy zdefiniowano w sposób następujący:

- **poziom 1** - wartość godziwa instrumentów finansowych stanowiących przedmiot obrotu na aktywnych rynkach wynika z ich notowań na dzień bilansowy, ceny notowane (nieskorygowane) z aktywnych rynków dla identycznych aktywów bądź zobowiązań;
- **poziom 2** - wartość godziwa instrumentów finansowych niestanowiących przedmiotu obrotu na aktywnym rynku, dane wejściowe inne niż notowania objęte zakresem poziomu 1 możliwe do stwierdzenia lub zaobserwowania dla składnika aktywów bądź zobowiązań, bezpośrednio (tzn. w postaci cen) lub pośrednio (tzn. na podstawie wyliczeń opartych na cenach);
- **poziom 3** - wartość godziwa instrumentów finansowych niestanowiących przedmiotu obrotu na aktywnym rynku, dane wejściowe dla wyceny składnika aktywów bądź zobowiązań, które nie są oparte na możliwych do zaobserwowania danych rynkowych (tzn. dane niemożliwe do zaobserwowania).

Hierarchia wartości godziwej na 30.09.2018

	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
	PLN	PLN	PLN
Aktywa finansowe			
Pożyczki i należności	-	25 758 656	1 025 353
Pożyczki dla jednostek powiązanych	-	-	1 025 353
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	-	25 758 656	-
<i>w tym: faktoring pełny</i>	-	5 930 498	-
Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności	-	-	-
Należności z tytułu leasingu finansowego	-	-	-
Razem aktywa	-	25 758 656	1 025 353
Zobowiązania finansowe			
Zobowiązania finansowe wyceniane po zamortyzowanym koszcie	-	-	-
Zabezpieczające instrumenty pochodne	-	18 154 270	-
Kredyty bankowe	-	962 504	-
Pożyczki od jednostek powiązanych	-	-	-
Pożyczki od jednostek pozostałych	-	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	-	17 191 766	-
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	-	1 996 469	-
Razem zobowiązania	-	20 150 739	-

Hierarchia wartości godziwej na 30.09.2017

	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
	PLN	PLN	PLN
Aktywa finansowe			
Pożyczki i należności	-	18 897 115	764 946
Pożyczki dla jednostek powiązanych	-	-	764 946
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	-	18 897 115	-
<i>w tym: faktoring pełny</i>	-	4 562 149	-
Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności	-	-	-
Należności z tytułu leasingu finansowego	-	-	-
Razem aktywa	-	18 897 115	764 946
Zobowiązania finansowe			
Zobowiązania finansowe wyceniane po zamortyzowanym koszcie	-	-	-
Zabezpieczające instrumenty pochodne	-	13 603 068	-
Kredyty bankowe	-	1 604 354	-
Pożyczki od jednostek powiązanych	-	-	-
Pożyczki od jednostek pozostałych	-	-	-

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	-	11 998 714	-
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	-	1 432 263	-
Razem zobowiązania	-	15 035 331	-

29. Transakcje ze stronami powiązanymi

29.1. Transakcje handlowe

W okresie objętym niniejszymi informacjami finansowymi Spółka zawierała transakcje handlowe ze stronami powiązanymi i stowarzyszonymi.

Zgodnie z MSR 24, dotyczącym ujawniania transakcji na temat podmiotów powiązanych, przyjętym zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1606/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 lipca 2002 roku w sprawie stosowania międzynarodowych standardów rachunkowości, następujące podmioty winny być uznane za podmioty powiązane z SESCOM SA w 2016/2017 roku.

1. Kryterium – członkowie Zarządu, członkowie Rady Nadzorczej:

- Sławomir Halbryt Prezes Zarządu,
- Adam Kabat Członek Zarządu,
- Sławomir Kądziela Członek Zarządu
- Magdalena Budnik Członek Zarządu
- Krzysztof Pietkun Przewodniczący Rady Nadzorczej
- Michał Kaczmarek Członek Rady Nadzorczej
- Tomasz Matczuk Członek Rady Nadzorczej
- Adam Protasiuk Członek Rady Nadzorczej
- Wojciech Szabunio Członek Rady Nadzorczej
- Dariusz Wieczorek Członek Rady Nadzorczej

2. Kryterium – akcjonariusze:

- Sławomir Halbryt
- Adam Kabat
- Sławomir Kądziela

3. Kryterium – udział kapitałowy w spółce zależnej:

- Sescom Czech Republic s.r.o.
- Sescom Muszaki Szerviz kft
- Sescom GmbH
- Sescom LTD
- SDC Sp z o.o.
- SESTORE Sp. z o.o.
- Sescom Technischer Support GmbH

4. Kryterium – udział kapitałowy w spółce stowarzyszonej:

- Bałtyckie Centrum Transferu Technologii S.A.

5. Kryterium – pozostałe podmioty powiązane

- Project Evolution Sp. z o.o.

W tabelach poniżej przedstawiono informacje na temat transakcji realizowanych pomiędzy Spółką a Spółkami Zależnymi we wskazanych okresach oraz na wskazane daty.

Sprzedaż usług oraz towarów i materiałów

	Sprzedaż usług		Sprzedaż towarów i materiałów		Sprzedaż pozostała
	Okres zakończony	Okres zakończony	Okres zakończony	Okres zakończony	Okres zakończony
	30.09.2018	30.09.2017	30.09.2018	30.09.2017	30.09.2018
	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN
Sescom Czech Republic s.r.o.	556 791	554 821	10 979	22 364	
Sescom Muszaki Szerviz kft	420 407	234 186	51 301	3 771	
Sescom GmbH	1 052 158	783 666	2 177	3 475	
SDC Sp z o.o	15 525	5 753	4 079	-	17 809
SESTORE Sp z o.o	109 702	176 809	4 089	-	
Sescom Technischer Support GmbH	373 066	347 224	-	-	
Bałtyckie Centrum Transferu Technologii	2 352	4 889	-	-	
Sescom Ltd.	178 276	48 573	-	-	
MKB Biuro Rachunkowe Magdalena Budnik	7 200	7 200	-	-	
KABAT Adam Kabat	7 200	7 449	-	-	
DIAGONAL Sławomir Kądziała	6 331	6 130	-	-	
Project Evolution Sp. z o.o.	10 116	10 916	-	-	
Razem	2 739 124	2 187 615	72 625	29 609	17 809

Zakup usług oraz towarów i materiałów

	Zakup usług		Zakup towarów i materiałów	
	Okres zakończony	Okres zakończony	Okres zakończony	Okres zakończony
	30.09.2018	30.09.2017	30.09.2018	30.09.2017
	PLN	PLN	PLN	PLN
Sescom Czech Republic s.r.o.	1 611	1 224	-	-
Sescom Muszaki Szerviz kft	21 120	8 335	-	-
Sescom GmbH	-	-	-	-
SDC Sp z o.o	918 298	22 563	-	-
SESTORE Sp z o.o	75 458	194 542	-	-
Sescom Technischer Support GmbH	-	-	-	-
Bałtyckie Centrum Transferu Technologii	28 000	101 000	-	-
Sescom Ltd.	-	-	-	-
MKB Biuro Rachunkowe Magdalena Budnik	363 000	343 680	-	-
KABAT Adam Kabat	183 000	163 680	-	-
DIAGONAL Sławomir Kądziała	181 800	162 480	-	-
Project Evolution Sp. z o.o.	203 280	183 240	-	-
Razem	1 975 567	1 180 744	-	-

Przychody i koszty finansowe

	Przychody finansowe		Koszty finansowe	
	Okres zakończony	Okres zakończony	Okres zakończony	Okres zakończony
	30.09.2018	30.09.2017	30.09.2018	30.09.2017
	PLN	PLN	PLN	PLN
Sescom Czech Republic s.r.o.	-	-	-	-
Sescom Muszaki Szerviz kft	-	-	-	-
Sescom GmbH	-	-	-	-
SDC Sp z o.o	3 083	7 224	-	-
SESTORE Sp z o.o	-	-	-	-
Sescom Technischer Support GmbH	10 899	1 565	-	-
Bałtyckie Centrum Transferu Technologii	-	-	-	-
Sescom Ltd.	-	-	-	-
MKB Biuro Rachunkowe Magdalena Budnik	-	-	-	-
KABAT Adam Kabat	-	-	-	-
DIAGONAL Sławomir Kądziała	-	-	-	-
Project Evolution Sp. z o.o.	-	-	-	-
Razem	13 981	8 788	-	-

Następujące stany występują na koniec okresu sprawozdawczego:

	Kwoty należne od stron powiązanych		Kwoty płatne na rzecz stron powiązanych	
	Stan na	Stan na	Stan na	Stan na
	30.09.2018	30.09.2017	30.09.2018	30.09.2017
	PLN	PLN	PLN	PLN
Sescom Czech Republic s.r.o.	171 460	137 576	637	472
Sescom Muszaki Szerviz kft	168 379	51 350	3 242	-
Sescom GmbH	447 916	251 395	-	-
SDC Sp z o.o	31 874	1 528	225 386	-
SESTORE Sp z o.o	3 299	19 400	-	170 666
Sescom Technischer Support GmbH	202 218	85 112	-	-
Bałtyckie Centrum Transferu Technologii	53	4 393	-	9 840
Sescom Ltd.	142 803	48 502	-	-
MKB Biuro Rachunkowe Magdalena Budnik	-	-	37 700	35 240
KABAT Adam Kabat	-	-	19 250	16 578
DIAGONAL Sławomir Kądziała	-	-	19 250	16 790
Project Evolution Sp. z o.o.	-	9 000	41 870	-
Razem	1 168 001	608 255	347 333	249 585

Transakcje pomiędzy podmiotami powiązanymi odbyły się na warunkach równorzędnych z tymi, które obowiązują w transakcjach zawartych na warunkach rynkowych. Zastosowano standardowe warunki płatności pomiędzy podmiotami.

Nierozliczone salda należności i zobowiązań nie były zabezpieczone, nie były udzielone bądź otrzymane żadne gwarancje.

Na nierozliczone salda należności nie były tworzone rezerwy na należności wątpliwe lub nieściągalne.

29.2. Pożyczki otrzymane od jednostek powiązanych

W okresach objętych sprawozdaniem finansowym nie wystąpiło dane zagadnienie.

29.3. Pożyczki udzielone jednostkom powiązanym

Pożyczki udzielone jednostkom powiązanym przedstawiały się następująco:

	Stan na 30.09.2018	Stan na 30.09.2017
	PLN	PLN
Sescom Czech Republic s.r.o.	197 678	190 063
Sescom Muszaki Szerviz kft	-	-
Sescom Technischer Support GmbH	177 760	329 234
SDC Sp. z o.o.	-	166 318
Sescom GmbH	386 345	-
Sestore Sp. z o.o.	-	-
Sescom Ltd.	263 570	73 983
Razem	1 025 353	759 598

29.4. Wynagrodzenia członków naczelnego kierownictwa

Kluczowy personel obejmuje Zarząd.

Wynagrodzenia członków zarządu i pozostałych członków naczelnego kierownictwa w roku obrotowym przedstawiały się następująco:

	Okres zakończony 30.09.2018	Okres zakończony 30.09.2017
	PLN	PLN
Zarząd Spółki	930 000	930 000
Rada Nadzorcza	66 000	66 000
Razem	996 045	996 000

29.5. Pożyczki i podobne świadczenia udzielone osobom wchodzącym w skład organów zarządzających, nadzorujących

W okresach objętych sprawozdaniem finansowym nie wystąpiło dane zagadnienie.

30. Połączenie Spółek handlowych

W okresach objętych sprawozdaniem finansowym nie wystąpiło dane zagadnienie.

31. Zbycie działalności

W okresach objętych sprawozdaniem finansowym nie wystąpiło dane zagadnienie.

32. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Dla celów sporządzenia rachunku przepływów pieniężnych środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych z uwzględnieniem nierozliczonych kredytów w rachunku bieżącym. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec roku obrotowego wykazane w rachunku przepływów pieniężnych można w następujący sposób uzgodnić do pozycji bilansowych:

	Stan na 30.09.2018	Stan na 30.09.2017
	PLN	PLN
Środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych	4 487 132	2 486 287
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty - lokaty bankowe	16 588	-
Razem	4 503 720	2 486 287

33. Zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe

33.1. Zobowiązania warunkowe

W okresach objętych sprawozdaniem finansowym Spółka zaciągnęła zobowiązania warunkowe konieczne do otrzymania kredytu oraz świadczeni usług.

Na zobowiązania warunkowe składają się:

	Stan na 30.09.2018	Stan na 30.09.2017
	PLN	PLN
Gwarancje bankowe	210 587 (i)	151 035 (i)
Gwarancje bankowa należytego wykonania usługi	229 950 (ii)	129 950 (ii)
Oświadczenie o poddaniu się egzekucji	20 512 500 (iii)	20 512 500 (iii)
Zabezpieczenie spłaty kredytu	14 737 500 (v)	14 737 500 (v)
	35 690 537	35 530 985

Stan na 30.09.2018

- (i) gwarancja dotycząca zabezpieczenia roszczeń z tytułu umowy najmu w wysokości 210 087,37 zł,
- (ii) zabezpieczenie gwarancji dobrego wykonania umowy w wysokości 229 950,00 zł,
- (iii) oświadczenie o poddaniu się egzekucji – jako zabezpieczenie spłaty kredytów nieodnawialnych w HSBC Bank Polska S.A., kredyt do kwoty 3.225.000,00 zł przeznaczony na sfinansowanie części wydatków związanych z nabyciem zorganizowanej części przedsiębiorstwa- zabezpieczenie 5.775.000,00 zł;
- (v) zastaw rejestrowy na zorganizowanej części przedsiębiorstwa nabytej przez Spółkę w toku realizacji Inwestycji do kwoty 14.737.500,00 zł;

Stan na 30.09.2017

- (i) gwarancja dotycząca zabezpieczenia roszczeń z tytułu umowy najmu w wysokości 151.035,28 zł,
- (ii) zabezpieczenie gwarancji dobrego wykonania umowy w wysokości 50.000 zł, 79.950 zł,
- (iii) oświadczenie o poddaniu się egzekucji – jako zabezpieczenie spłaty kredytów nieodnawialnych w HSBC Bank Polska S.A., kredyt do kwoty 3.850.000,00 zł - zabezpieczenie 5.775.000,00 zł; i kredyt do kwoty 9.825.000,00 zł przeznaczonych na sfinansowanie części wydatków związanych z nabyciem zorganizowanej części przedsiębiorstwa - zabezpieczenie 14.737.500,00 zł;
- (v) zastaw rejestrowy na zorganizowanej części przedsiębiorstwa nabytej przez Spółkę w toku realizacji Inwestycji do kwoty 14.737.500,00 zł;

Postępowania sądowe i arbitrażowe

W związku z zawarciem z CUBE ITG S.A. z siedzibą w Warszawie („Sprzedawca”) umowy sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa, którą stanowi wyodrębniony w ramach struktury organizacyjnej Sprzedawcy zespół składników niematerialnych i materialnych przeznaczony do prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie świadczenia na rzecz klientów sektora sprzedaży detalicznej usług IT, w tym usług dostaw, integracji i serwisu infrastruktury IT, instalacji i wdrożeń sieci komputerowych, wyposażenia i instalacji stanowisk sprzedaży oraz dostaw i wdrożeń aplikacji („ZCP”), Sescom nabył ZCP. W umowie sprzedaży ZCP Sescom i Sprzedawca ustalili zasady określenia ostatecznej ceny sprzedaży ZCP. Wobec kwestionowania przez Sprzedawcę wysokości ostatecznej ceny ZCP ustalonej przez Spółkę, strony umowy, zgodnie z jej brzmieniem, zleciły określenie ostatecznej ceny ZCP audytorowi. Audytor w wyniku przeprowadzonego badania określił wysokość ceny na poziomie równym cenie ustalonej przez Sescom. Zgodnie z postanowieniami umowy sprzedaży ZCP ostateczna cena ZCP ustalona przez audytora nie podlega kwestionowaniu. Jednakże Sescom powziął informację, że Sprzedawca, niezależnie od postanowień umowy sprzedaży ZCP, złożył w Sądzie Rejonowym Gdańsk-Północ w Gdańsku wniosek o nadanie klauzuli wykonalności tytułowi egzekucyjnemu – aktowi notarialnemu z dnia 27 kwietnia 2016 r. („Tytuł Egzekucyjny”) obejmującemu część należności z tytułu umowy sprzedaży ZCP na kwotę 1.265.426,40 zł. Spółka kwestionuje zasadność złożenia wniosku i podejmuje kroki prawne zmierzające do potwierdzenia swojego stanowiska na drodze sądowej.

Wniosek o nadanie klauzuli wykonalności Tytułowi Egzekucyjnemu, zgodnie z wiedzą Sescom, został złożony dwukrotnie: w czerwcu 2017 r. (w ramach postępowania wniosek został oddalony) oraz w styczniu 2018 r. (postępowanie zostało zawieszone). Zawieszenie postępowania nastąpiło na podstawie postanowienia o udzieleniu zabezpieczeniu z dnia 23 stycznia 2018 r. wydanego przez Sąd Okręgowy we Wrocławiu X Wydział Gospodarczy („Postanowienie”), które zabezpieczało roszczenie Sescom o ustalenie nieistnienia zobowiązania Spółki do zapłaty na rzecz Spółki CUBE.ITG S.A. kwoty w wysokości 1.265.426,40 zł, tytułem rozliczenia nabycia przez Emitenta zorganizowanej części przedsiębiorstwa CUBE.ITG S.A. W związku z wydanym Postanowieniem Sescom, w dniu 13.02.2018 r. wniósł pozew do Sądu Arbitrażowego przy Konfederacji Lewiatan („Pozew”) przeciwko spółce CUBE.ITG S.A., w którym Sescom, jako powód, dochodzi ustalenia nieistnienia obowiązku zapłaty przez Sescom na rzecz CUBE.ITG S.A. kwoty pieniężnej w wysokości 1.265.426,40 zł. Wskutek zmian podmiotowych po stronie pozwanej (postępowanie sanacyjne) powództwo zostało cofnięte a postępowanie umorzone, w konsekwencji czego Postanowienie utraciło moc. Postępowanie o nadanie klauzuli wykonalności pozostaje, zgodnie z wiedzą Sescom, zawieszone. Zgodnie z wiedzą Sescom przed Sądem Rejonowym dla Wrocławia – Fabrycznej we Wrocławiu, VII Wydział Gospodarczy ds. Upadłościowych i restrukturyzacyjnych toczy się postępowanie wszczęte na podstawie wniosków o ogłoszenie upadłości Cube.ITG i o zabezpieczeniu majątku Spółki przez ustanowienie tymczasowego nadzorca sądowego.

33.2. Aktywa warunkowe

W okresach objętych sprawozdaniem finansowym nie wystąpiło dane zagadnienie.

34. Istotne zdarzenia okresu sprawozdawczego

W okresach objętych sprawozdaniem finansowym nie wystąpiło dane zagadnienie.

35. Wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

	Stan na 30.09.2018	Stan na 30.09.2017
	PLN	PLN
Obowiązkowe badanie rocznego sprawozdania finansowego	15 000 (ii)	12 583 (i)
Inne usługi poświadczające	9 000 (ii)	-
Usługi doradztwa podatkowego	-	-
Pozostałe usługi	-	-
łącznie wynagrodzenie	24 000	12 583

- (i) za badanie jednostkowego sprawozdania finansowego w kwocie netto 12 583; za badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego w kwocie netto 7 190.
- (ii) za badanie jednostkowego sprawozdania finansowego w kwocie netto 15 000; za przegląd śródroczny jednostkowego sprawozdania finansowego w kwocie netto 9 000 ; za badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego w kwocie netto 9 500; za przegląd śródroczny skonsolidowanego sprawozdania finansowego w kwocie netto 6 000.

36. Kursy walutowe

	Stan na 30.09.2018	Stan na 30.09.2017
	PLN	PLN
EUR / PLN	4,2714	4,3091
CZK / PLN	0,1664	0,1655
HUF / PLN	0,0132	0,0138
RON / PLN	0,9157	0,9368
USD / PLN	3,6754	3,6519
GBP / PLN	4,8055	4,8842
HRK / PLN	0,5747	0,5749
BGN / PLN	2,184	2,2032
SEK / PLN	0,4149	0,4492
NOK / PLN	0,4503	0,4594
RSD / PLN	0,0362	0,0360

37. Umowy zawarte przez Spółkę nieuwzględnione w Bilansie

W okresach objętych sprawozdaniem finansowym nie wystąpiło dane zagadnienie.

38. Informacje o znaczących zdarzeniach dotyczących lat ubiegłych ujętych w sprawozdaniu finansowym roku obrotowego

W okresach objętych sprawozdaniem finansowym nie wystąpiło dane zagadnienie.

39. Informacje o znaczących zdarzeniach, jakie nastąpiły po dniu bilansowym, a nie uwzględnionych w sprawozdaniu finansowym

W okresach objętych sprawozdaniem finansowym nie wystąpiło dane zagadnienie.

40. Zdarzenia po dniu bilansowym

W okresach objętych sprawozdaniem finansowym nie wystąpiło dane zagadnienie.

Sławomir Halbryt

Prezes Zarządu

Adam Kabat

Członek Zarządu

Sławomir Kądziera

Członek Zarządu

Magdalena Budnik

Członek Zarządu